

Kozjanski
park

**PROGRAM DELA
IN
FINANČNI NAČRT
JAVNEGA ZAVODA KOZJANSKI PARK
ZA LETO 2015**

**Podsreda
november 2014, dopolnjeno april 2015**

PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA	4
UVOD.....	6
PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA	7
OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA	11
UKREPI ZAVODA ZA ZAGOTAVLJANJE JAVNOFINANČNE VZDRŽNOSTI.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
PRIORITETA I: VARSTVENE, UPRAVLJAVSKE IN NADZORNE NALOGE	14
1 IZVAJANJE NEPOSREDNIH AKTIVNOSTI IN UKREPOV VARSTVA NARAVE.....	14
1. Spremljanje in analiziranje stanja vrst in habitatov Natura 2000	14
1.1 Spremljanje in analiziranje stanja vrst in habitatov Natura 2000	14
1.2 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot	14
1.3 Izvajanje rezi sadnih dreves v travniških sadovnjakih, habitatu ptic Nature 2000	15
1.4 Postavljanje ograje in prenašanje dvoživk preko prometnih cest	15
1.5 Izdelovanje bivališč za koristne organizme (hoteli za žuželke)	15
1.6 Izdelovanje in nameščanje gnezdilnic za najbolj ogrožene Natura 2000 vrste ptic	16
1.7 Popisovanje in odstranjevanje invazivnih vrst s poudarkom na Natura 2000 območjih	16
1.8 Ohranjanje habitatnih tipov suhih travišč na karbonatni podlagi (prednostna Natura 2000 območja)	16
1.9 Obdelovanje in vzdrževanje drevsnice in kolekcijskega sadovnjaka (habitat vrst Nature 2000)	16
1.10 Izkoriščanje lesne biomase in ohranjanje ugodnega stanja habitatov vrst Natura 2000.....	16
2 PRIPRAVA NAČRTOV UPRAVLJANJA ZAVAROVANEGA OBMOČJA.....	19
2.1 Sodelovanje pri pripravi novelacije ustanovitvenega akta zavarovanega območja ter priprava načrta upravljanja	19
2.2 Priprava programa dela, poročil in javna naročila	19
2.3 Pregled in spremljanje mnenj za uveljavljanje predkupne pravice na zavarovanem območju	19
3 IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI	21
3.1 Vzpostavitev prekrškovnega organa.....	21
3.2 Ureditev naravovarstveno nadzorniške službe.....	21
3.3 Udeležba na usposabljanju za naravovarstvene nadzornike (9 oseb)	21
3.4 Nadzor v naravi.....	21
3.5 Program »Mladi varuh narave«	21
4 OMOGOČANJE POGOJEV ZA KLJUČNE ŽIVLJENJSKE FAZE NAJBOLJ OGROŽENIH VRST TER ZA OHRANJANJE NAJBOLJ OBČUTLJIVIH NARAVNIH VREDNOT	23
4.1 Skrb za ugodno stanje habitata bobra in vidre.....	23
4.2 Skrb za ugodno stanje gnezditvenega habitata čebelarja	23
4.3 Skrb za ugodno stanje habitatnega tipa suhih travišč (HT 6210* in 6510)	23
4.4 Skrb za ugodno stanje travniških sadovnjakov, habitata Natura 2000 vrst ptic	23
5 SPREMLJANJE KAZALNIKOV STANJA NARAVE V ZAVAROVANEM OBMOČJU VKLJUČNO S POPULACIJAMI INVAZIVNIH IN DRUGIH	25
TUJERODNIH VRST TER IZVAJANJE POTREBNIH UKREPOV	25
5.1 Inventarizacija metuljev in kobilic	25
5.2 Inventarizacija hroščev.....	25
5.3 Izvajanje popisa in štetje ter spremljanje populacije ptic.....	25
5.4 Varstvo in razvoj krajine v okviru ohranjanja Natura 2000 območij	26
5.5 Sodelovanje pri raziskovanju gliv.....	26
5.6 Podatkovni in dokumentacijski fondi	26
5.7 Dopolnjevanje in posodabljanje kartografskih podlag in prostorskih podatkov	26
6 SODELOVANJE S KMETI PRI UKREPIH IZ PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA S KATERIMI SE ZAGOTAVLJA CILJE	28
ZAVAROVANEGA OBMOČJA	28
7 SODELOVANJE Z ZAVODOM RS ZA VARSTVO NARAVE IN OSTALIMI ZAVAROVANIMI OBMOČJI	29
7.1 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic	29
7.2 Sodelovanje pri upravljanju območij Natura 2000	29
7.3 Vrednotenje stanja naravnih vrednot	29
7.4 Načrtovanje in izvajanje naravovarstvenih akcij.....	29
7.5 Spremljanje mnenj za posege v prostor na zavarovanem območju	30
7.6 Sodelovanje z drugimi zavarovanimi območji	30
8 EKOLOŠKO OBNAVLANJE RAZVREDNOTENIH OBMOČIJ IN NJIHOVO VZDRŽEVANJE.....	31
PRIORITETA II: NALOGE UREJANJA OBISKA IN OZAVEŠČANJA JAVNOSTI	32
1 ZAGOTAVLJANJE POTEKA OBISKA, KI JE USTREZEN Z VIDIKA VARSTVA NARAVE IN OBISKOVALCEV	32
1.1 Tematsko interpretiranje in izobraževanje o zavarovanem območju	32
1.2 Vključevanje javnosti v varstvo okolja in narave	33
1.2.1 Praznik Kozjanskega jabolka – »okoljski sejem z dušo«	33
1.2.2 Ekološka tržnica na gradu Podsreda – Festival ekološke hrane	33
1.2.3 Dan voda	33
1.2.4 Dan Zemlje.....	34
1.2.5 Dan biodiverzitete in dan parkov.....	34
1.2.6 Dan okolja.....	34
1.2.7 Tradicionalna čistilna akcija	34
1.3 Splošno vodenje obiskovalcev v zavarovanem območju	34

PROGRAM DELA IN FINANČNI NAČRT JAVNEGA ZAVODA KOZJANSKI PARK ZA LETO 2015

1.4	Interpretacija kulturne krajine.....	34
1.5	Uporaba naravnih materialov za izdelovanje okrasja ob praznikih	34
1.6	Delavnica ustvarjanja botanične risbe	35
1.7	Z igro do dediščine.....	35
1.8	Dnevi evropske kulturne dediščine	35
1.9	Steklarske delavnice	35
1.10	Nadgradnja ohranjanja travniškega sadjarstva-jabolčne jedi.....	35
2	NAMEŠČANJE IN VZDRŽEVANJE INFRASTRUKTURE ZA OBISKOVANJE ZAVAROVANIH OBMOČIJ, RAZVIJANJE INFORMACIJSKIH CENTROV, OPAZOVALIŠČ TER DRUGE DODATNE INFRASTRUKTURE ZA OBISKOVALCE	38
2.1	Vzdrževanje in obnavljanje infrastrukture.....	38
3	ZAGOTAVLJANJE PREPOZNAVNOSTI ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN OZAVEŠČANJA JAVNOSTI	40
3.1	Dogodki in tematski dnevi	40
3.1.1	Dan muzejev	40
3.1.2	Večer pod češnjo.....	40
3.1.3	Tradicionalni pohod po Emini romarski poti	40
3.1.4	Novinarska konferenca	40
3.1.5	Sodelovanje na ekoloških in turističnih sejmih ter kulturnem bazarju.....	40
3.1.6	Objave v lokalnih medijih	40
3.1.7	Sodelovanje s knjižnicami.....	40
3.2	Informacijsko-promocijska gradiva in publikacije.....	41
3.3	Spletna stran	42
3.4	Monitoring obiska	43
3.5	Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanja javnosti	43
3.5.1	Razstavna dejavnost.....	44
PRIORITETA III: RAZVOJNE NALOGE.....		45
1	USMERJANJE IN SPODBUJANJE TRAJNOSTNE RABE NARAVNIH VIROV IN DRUGIH RAVNANJ V ZAVAROVANIH OBMOČJIH	45
1.1	Projekt v izvajanju	45
1.2	Pripravljeni in oddani projektni predlogi	45
1.2.1	KOZGRASS	45
1.2.2	Projekt PAMP.....	46
1.2.3	Javni razpis za sofinanciranje projektov promocije lokalnih kmetijskih in živilskih proizvodov 2014 - 2015.....	46
1.2.4	LIFE BIONIC - Bionični model za dejavnosti za prilagajanje na podnebne spremembe v naravnih parkih	46
1.3	Priprava novih projektnih predlogov	46
2	RAZVIJANJE BLAGOVNIH ZNAMK ZAVAROVANIH OBMOČIJ ZA PRIDELKE IN IZDELKE IZ ZAVAROVANIH OBMOČIJ.....	47
3	SODELOVANJE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI, POMOČ LOKALNEMU PREBIVALSTVU PRI PRIDOBIVANJU PROJEKTNIH SREDSTEV.....	47
4	NALOGE ZA VKLJUČEVANJE ZAVAROVANEGA OBMOČJA V TURISTIČNO PONUDBO TER SPODBUJANJA NARAVI PRIJAZNEGA TURIZMA	50
4.1	Glasbeno poletje.....	50
5	OBNAVLANJE IN VZDRŽEVANJE NEPREMIČNIN V UPRAVLJANJU ZAVAROVANEGA OBMOČJA	52
5.1	Izvajanje aktivnosti za gospodarno upravljanje z nepremičninami.....	52
6	URESNIČEVANJE CILJEV VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE IN DRUGIH JAVNIH INTERESOV V SKLADU S PREDPISI IN NAČRTI UPRAVLJANJA	54
7	UPRAVLJANJE S KADRI	55
7.1	Upravljanje s kadri.....	55
7.2	Izobraževanje delavcev Kozjanskega parka	56
	Tabela 1: Kadrovski načrt	57
	Tabela 2: Kadrovski načrt-vir financiranja	61
	Tabela 3: Načrt stroškov dela.....	62
	Tabela 4: Sistemiziranost delovnih mest (DM).....	63
7.3	Preglednica porabe ur vseh zaposlenih v JZ KP	64
7.4	Delež porabe ur po vsebinskih sklopih	64
7.5	Programski stroški z viri financiranja	Napaka! Zaznamek ni definiran.
8	FINANČNI NAČRT ZA LETO 2015	Napaka! Zaznamek ni definiran.
8.1	Načrtovani prihodki	Napaka! Zaznamek ni definiran.
8.2	Načrtovani odhodki	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 5: Načrt investicij	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 6: Načrt izdatkov po virih financiranja v letu 2015	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 7: Izdatki po virih financiranja (denarni tok) v letu 2015	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 8: Stalni stroški blaga in storitev 2015	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 9: Programski stroški blaga in storitev 2015	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 10: Predračunska bilanca stanja, plan 2015.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 11: Predračunski prihodki in odhodki določenih uporabnikov, PLAN 2015	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 12: Predračunski prihodki in odhodki določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti, plan 2015.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 13: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 14: Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov, plan 2015	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 15: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 16: Prihodki in odhodki po dinamiki	Napaka! Zaznamek ni definiran.
	Tabela 17: Načrt črpanja in odplačevanja likvidnostnega posojila	Napaka! Zaznamek ni definiran.

PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

Območje Kozjanskega regijskega parka je eno od dveh, poleg Triglavskega narodnega parka, najstarejših zavarovanih območij v Sloveniji.

Kozjanski park se razprostira na 206 km². Na severu gre meja po južnih obronkih Rudnice, na vzhodu po reki Sotli, na jugu pa od reke Sotle proti zahodu po južnih obronkih Orlice do Pohance in nato proti severu čez Koprivnico, Veliki kamen, Gubno do južnih obronkov Rudnice. Leži v petih občinah (82 naselij) in sicer Kozje, Bistrica ob Sotli (v celoti znotraj parka), Podčetrtek, Brežice in Krško. V Kozjanskem parku živi pribl. 11.000 prebivalcev.

Ustanovljen je bil leta 1981 (Ur.l. SRS št. 1/81 in 42/86) kot Spominski park Trebče z namenom ohranjanja zgodovinskega izročila in naravnih značilnosti Kozjanskega, ter v podporo nadaljnjemu razvoju območja. Leta 1999 Zakon o ohranjanju narave (Ur.l. RS št. 56/99) na novo definira ime, status in upravljavca zavarovanega območja, ki postane regijski park z imenom Kozjanski park, katerega upravljavec je javni zavod (v nadaljevanju JZ KP).

Obsežne naravoslovne raziskave so prinesle in še prinašajo odlične rezultate in dokazujejo izredno visoko stopnjo biotske raznovrstnosti, kar je pogojevalo uvrstitvi Kozjanskega parka med najpomembnejša naravovarstvena območja v Sloveniji in Evropi, saj od leta 2004 spada večji del parka v ekološko pomembna območja Slovenije in evropsko pomembna posebna varstvena območja NATURA 2000 (69% območja parka). Od leta 2010 ima območje Kozjanskega z Obsoteljem status biosfernega območja MAB (Man and Biosphere) pod okriljem UNESCO.

Kozjanski park se je v dobrih tridesetih letih razvil v sodobno vodeno zavarovano območje in predstavlja najboljši inštrument zagotavljanja ugodnega stanja Natura 2000 vrst in življenjskih prostorov, ter upravljanja območja. Park je prepoznaven po kar nekaj odličnih parkovnih praksah s ciljem ohranjanja biotske raznovrstnosti in ugodnega stanja številnih Natura 2000 vrst in življenjskih prostorov, po zglednem sožitju narave in človeka, ohranjeni naravi, bogastvu naravne in kulturne dediščine ter uresničevanju načel trajnostnega razvoja.

Pomembno je dejstvo, da upravljavci zavarovanih območij v državi skrbimo za okoljsko zlatino države, ki je hkrati ponos in garant sedanjega in bodočega okolju prijaznega razvoja.

Izvajanje javne službe, programov in projektov poteka na podlagi letnega programa dela, ki ga sprejme svet JZ KP. Program dela JZ KP za leto 2015 je usklajen z zadevnimi predpisi, sklepi Vlade RS in navodili pristojnega ministrstva, ter temelji na prilagajanju zavoda zmanjševanju razpoložljivih sredstev za delovanje.

Delo JZ KP v okviru svojih pristojnosti vodi Svet zavoda.

Celotna dejavnost Kozjanskega parka se bo v letu 2015 financirala iz proračuna Republike Slovenije, iz sredstev lokalnih skupnosti, sredstev sponzorjev in donatorjev, lastnih prihodkov ter iz projekta Bioeparks (IEE Program). V fazi potrjevanja je še nekaj oddanih projektov, ki med drugim predvidevajo projektne zaposlitve.

V začetku leta 2015 bo v Kozjanskem parku zaposleno 17 oseb, kar je za eno osebo manj kot na začetku leta 2014. V skladu z možnostmi bomo izvajali program javnih del, v katerega načrtujemo vključitev treh oseb.

Konec leta 2013 smo ustanovili prvi Strokovni svet zavoda, ki šteje šest članov (v teku je sprememba statuta zavoda, ki predvideva povečanje števila članov Strokovnega sveta s 5 na 6 članov). Član Strokovnega sveta je tudi predstavnik ZRSVN.

V okviru izvajanja mednarodnega sodelovanja in konvencij upravljamo biosferno območje Obsotelje in Kozjansko (MAB, UNESCO). Od UNESCA za delovanje biosfernega območja dobimo nekaj sredstev, katera namenjamo kritju stroškov raziskave območja - monitoringa, tisku promocijskega gradiva (brošura Natura 2000 v parku) in delu z mladino (poletni raziskovalni tabori). Smo tudi člani medvladnega odbora Človek in biosfera. V skladu s finančnimi možnostmi bomo poskušali ostati člani Europarc Federation, partnersko sodelujemo z NP Oberer Bayerischer Wald in Nacionalni park Risnjak. Vključujemo se v aktivnosti WWF-a, ki se nanašajo na parke dinarskega loka in pridobitev »Charter for Sustainable Tourism«.

V skladu s pogodbenimi obveznostmi spremljamo rezultate že izvedenih projektov in sodelujemo pri promociji teh rezultatov.

UVOD

Program dela za leto 2015 je pripravljen v skladu z navodili in priporočili Ministrstva za okolje in prostor ter na podlagi Izhodišč za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2015, ki jih je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor, Kozjanski park pa jih je prejel septembra 2014 in aprila 2015. Program je razdeljen na tri prioritete:

Prioriteta I obravnava varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge

- izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov za varstvo vrst, habitatnih tipov, ekosistemov, območij Natura 2000, naravnih vrednot in krajine
- priprava načrta upravljanja zavarovanega območja
- izvajanje neposrednega nadzora v naravi
- izboljševanje pogojev za ugodno stanje najbolj ogroženih vrst ter za ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot
- spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju vključno s populacijami invazivnih in drugih tujerodnih vrst ter izvajanje potrebnih ukrepov
- sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilj zavarovanega območja
- sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave in ostalimi zavarovanimi območji
- ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje

Prioriteta II zajema naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

- zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev
- nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje zavarovanih območij, razvijanje informacijskih centrov, opazovališč ter druge dodatne infrastrukture za obiskovalce
- zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanje javnosti

Prioriteta III zajema razvojne naloge

- usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih
- razvijanje blagovnih znamk zavarovanih območij za pridelke in izdelke iz zavarovanih območij
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev
- naloge za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanja naravi prijaznega turizma
- obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin v upravljanju zavarovanih območij
- uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov v skladu s predpisi in načrti upravljanja

Naloge in vsebine, ki jih bomo v letu 2015 izvajali v okviru strokovnih služb, upoštevajo in izhajajo iz 133. člena Zakona o ohranjanju narave.

PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA

V letu 2015 bomo prednostno izvajali naloge iz Programa upravljanja območij Natura 2000 2015-2020, ki ga je Vlada RS sprejela aprila 2015. Naloge se bodo nanašale na izboljšanje stanja ohranjenosti in izboljšanja obiskovanja območja.

Prednostno se bomo v letu 2015 posvetili naslednjim nalogam iz tega programa:

- Sotla s pritoki; spremljali bomo stanje vidre in dvoživk in sicer z namenom ugotavljanja odstopanja od ugodnega stanja ter priprave ukrepov za zagotavljanje ugodnega stanja.
- Visokodebelni travniški sadovnjaki; nadaljevanje primerne kmetijske prakse, ki omogoča ustrezen gnezdilni in prehranjevalni habitat za ptičje vrste, ki so zavarovane po slovenski in evropski zakonodaji ter kvalifikacijske vrste Natura 2000 območja (SPA Kozjansko).
- Informacijski center Kozjanskega parka na gradu Podsreda; predstavili bomo živo in neživo naravo, naravovarstveno pomembne habitate, Natura 2000 območja, biosferno območje Kozjansko in Obsotelje, dejavnosti upravljavca zavarovanega območja ter povezavo med načeli trajnostnega razvoja in varstvom narave.
- Urejanje parkovnih tematskih poti; v sodelovanju z Občino Bistrica ob Sotli bomo v okviru projekta »Ne pozabimo vasi« uredili učno sprehajalno pot Bistrica ob Sotli-Kunšperk-Kleste-Bistrica ob Sotli, ki predstavlja naravne vrednote in območja Nature 2000 (Sotla s pritoki).
- Nadgradnja informacijskega sistema Naravovarstveni atlas –I S za naravovarstvo v SI; z zbranimi in obdelanimi terenskimi podatki bomo v sodelovanju z ZRSVN prispevali k nadgradnji informacijskega sistema Naravovarstveni atlas.

Za leto 2015 smo program dela v skladu z navodili ministrstva razdelili na tri glavne prioritete:

- Prioriteta I obravnava varstvene, upravljavske in nadzorne naloge
- Prioriteta II zajema naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti
- Prioriteta III zajema razvojne naloge

V okviru prve prioritete bomo skozi neposredne aktivnosti zagotavljali cilje varstva narave.

Znotraj zavarovanega območja je 88 naravnih vrednot za katere bomo v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave (ZRSVN) zagotavljali neposredno varstvo. Z ohranjanjem travniških sadovnjakov bomo skrbeli za življenjski prostor ogroženih vrst ptic. Postavili bomo bivališča za koristne organizme in gnezdilnice za ptice. Izvajali bomo aktivnosti za ohranjanje ugodnega stanja dvoživk. Organizirano bomo odstranjevali invazivne vrste ter skrbeli za ohranitev suhih travišč.

V okviru prve prioritete bomo sodelovali tudi pri pripravi novelacije ustanovitvenega akta ter pripravah naravovarstvenih smernic. V sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave in Zavodom za gozdove bomo upravljali območja Natura 2000.

Skozi naloge prve prioritete bomo izvajali neposredni nadzor v naravi in omogočali pogoje za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst (dvoživke, čebelar, orhideje). Prav tako bomo spremljali kazalnike stanja narave in sprotno reševali nastale neugodne spremembe za vrste.

V okviru prve prioritete bomo preko mednarodnega projekta sodelovali z Gozdarskim inštitutom Slovenije, Zavodom za gozdove Slovenije in Kmetijsko svetovalno službo pri postavitvi lokalne mreže za izkoriščanje gozdne biomase za potrebe pridobivanja energije (ogrevanje). Izhajajoč iz dejstva, da lahko večji posegi v gozdni prostor ogrozijo ugodno stanje habitatov z Naturo 2000 varovanih vrst in habitatov (alpski in bukov kozliček, rogač, črtasti medvedek) bomo zainteresiranim svetovali, kako

načrtovati in izvajati aktivnosti. Predvsem pretiran odvzem mrtve lesne mase, sušenje lesa v gozdnem prostoru in posegi v gozdni rob bi imeli za varovane vrste zelo negativne posledice. Preventivno delovanje na tem projektu je zato bistvenega pomena, da ne bi v času izvajanja izkoriščanja lesne biomase prihajalo do težje popravljivih posledic. Z ZRSVN in ostalimi zavarovanimi območji bomo izvajali skupne naloge, ZRSVN pa bomo omogočili izvajanje strokovnega nadzora v skladu s predpisi.

V okviru druge prioritete bomo opravljali naloge poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev.

Že vrsto let se ukvarjamo z vključevanjem javnosti v varstvo okolja in narave. Z lastniki nepremičnin (zemljišča in stavbe) bomo dogovorno urejali prehodnost in urejenost parkovne infrastrukture namenjene za delo in potrebe zavarovanega območja.

Za leto 2015 načrtujemo odprtje parkovnega informativnega centra na gradu Podsreda, vzpostavitev botanične učne poti okoli gradu Podsreda. Na Čerčkovi domačiji (sadjarskem centru), bomo obnovili gospodarsko poslopje za namene izobraževanja. Posodobili bomo infrastrukturo znotraj naravnega spomenika Gruska in nadgradili ureditev učilnice na prostem na Trebčah.

Za izvedbo praktičnih del urejanja naravnih vrednot v parku bomo sklicevali prostovoljne delovne akcije in sodelovali z ZRSVN.

Za zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja pripravljamo različne aktivnosti in dejavnosti tako za obiskovalce kot za lokalno prebivalstvo, katerih cilj je ozaveščanje o pomenu varstva narave, Nature 2000 in trajnostnega razvoja (sodelovanje z mediji, predstavljanje na sejmih in javnih prireditvah).

V letu 2015 bomo v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi, društvi, strokovnimi organizacijami pripravili in izvedli Festival ekološke hrane, Praznik kozjanskega jabolka,...

V okviru tretje prioritete bomo izvajali razvojne naloge namenjene usmerjanju in spodbujanju trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih. Pripravljali bomo projekte, ki bodo neposredno podpirali našo dejavnost in za katere bomo predhodno pridobili soglasje ministrstva, vključevali se bomo tudi v projekte lokalnih skupnosti. Uveljavljali bomo rabo že obstoječe kolektivne blagovne znamke Sožitje-Kozjanski park.

Skoraj vse aktivnosti, ki jih izvaja zavarovano območje so zanimive s stališča razvijanja turistične ponudbe območja. Nadaljevali bomo dobro sodelovanje s TIC-i, Razvojnimi agencijami in Termami Olimia pri razvijanju in spodbujanju zelenih oblik turizma.

V primeru izvedbe načrtovane menjave nepremičnin bomo v Podsredi pričeli z aktivnostmi v zvezi z nepremičnino, nadaljevali pa bomo tudi z urejanjem problematike z ostalimi nepremičninami v upravljanju (energetska sanacija upravnih stavb).

Kot upravljavci bomo sodelovali pri predvideni celoviti obnovi in programskem oživljanju gradu Podsreda. Pomagali bomo pri promociji Kukovičičevega mlina, ki se usmerja v predelavo ekoloških pridelkov. Sodelovali bomo tudi pri obnovi kapelic na Starih Sv. Gorah (na zemljišču, ki ga je pred leti kupil zavod).

Uresničevanje načrtovanih letnih varstvenih ciljev zavarovanega območja

Uresničevanje varstvenih ciljev zavarovanega območja izvajamo v skladu z normativnimi in finančnimi možnostmi.

Izjemna ohranjenost biotske raznovrstnosti v Kozjanskem parku nas zavezuje, da v okviru različnih aktivnosti v naravi upoštevamo ukrepe vezane na ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, predvsem zavarovanih in ogroženih vrst iz rdečih seznamov Slovenije ter še posebej vrste in habitate območij Nature 2000.

Varstvo vrst in habitatov zagotavljamo z neposrednim nadzorom, vzdrževanjem, ter skrbjo za izboljševanje ekoloških razmer, kjer je to seveda potrebno in izvedljivo (oživitvena rez na visokodebelnih sadnih drevesih, dogovarjanje z deležniki o gnezdišču čebelarja v Župjeku na Bizeljskem, strokovno vodenje sanacije Rajglovega cera, košnja in vzdrževanje ugodnega stanja suhih travnikov na Vetrniku in Oslici).

V zimskem času izvajamo rez v visokodebelnih travniških sadovnjakih. Z obrezovanjem in skrbjo za visokodebelne sadovnjake skrbimo tudi za habitat številnih vrst ptic (s poudarkom na kvalifikacijskih vrstah Natura 2000 območja - vijeglavka, veliki skovik...).

V letu 2013 smo začeli s popisom invazivnih tujerodnih rastlin, ki so se tudi znotraj Kozjanskega parka zelo razmnožile. Na žalost smo v letu 2014 odkrili veliko ekspanzijo kostanjeve šiškarice (*Dryocos muskuriphilus*), ter o tem poročali Zavodu za gozdove Slovenije ter obvestili javnost preko lokalnih medijev. S popisom in akcijami odstranjevanja bomo nadaljevali tudi v letu 2015.

Nadaljujemo popis metuljev in kobilic. V prejšnjih letih popisanim 1050 različnim vrstam dnevnih in nočnih metuljev se je priključilo v letu 2013 in 2014 preko 150 novih vrst. Med njimi razkošni bisernik (*Argynnis pandora*) z najbolj vzhodno slovensko lokacijo ter že zelo številna tujerodna invazivna pušpanova vešča (*Cydalima perspectalis*).

V letu 2015 bomo poskusili z DOPPS-om vzpostaviti raziskovalno ornitološko nalogo - monitoring vijeglavke (*Jynx torquilla*), podobno kot so raziskovali malega skovika in smrdokavro na Goričkem.

V januarju bomo ponovno koordinirali in izvajali zimsko štetje vodnih ptic (IWC) na Sotli in Bistrici, pri tem se bo spremljala tudi prisotnost bobra (*Castor fiber*) in vidre (*Lutra lutra*).

V letu 2015 načrtujemo izvedbo ornitološkega monitoringa ptic travniških sadovnjakov (vijeglavka, skovik, rjavi srakoper, zelena žolna, pogorelček), kot vmesni monitoring med rednimi desetletnimi ornitološkimi popisi ptic Kozjanskega parka.

Spremljali bomo gnezdenje čebelarja (*Merops apiaster*) v peskokopu Župjek na Bizeljskem. Opravljenih je bilo več sestankov z deležniki glede nadaljnjega upravljanja peskokopa.

Spremljali bomo tudi pojav smrdokavre (*Upupa epops*), katere gnezdenje je bilo v preteklih letih potrjeno v okolici Kozjega. V Srebrniku je bila opažena zlatovranka (*Coracias garrulus*), vendar ne moremo potrditi tudi gnezdenja. Podatke za gnezdenje plotnega strnada (*Emberiza cirlus*) smo dobili iz Bizeljskega in Olimja. Speljane mladiče sokola selca (*Falco peregrinus*) smo zabeležili v dolini Gračnice kjer je kvalifikacijska vrsta natura 2000 območja SPA Posavsko hribovje.

V marcu in aprilu bomo izvajali prenos dvoživk preko ceste na območju ribnika Trebče. V kolikor bo dosežen dogovor z Občino Podčetrtek se bomo vključili v reševanje dvoživk v mrtvici pri Imenem.

Visokodebelni travniški sadovnjaki na območju Kozjanskega parka so velika zakladnica biotske raznovrstnosti tradicionalnih in avtohtonih vrst in sort sadnega drevja in primer izjemno dobre parkovne prakse. Z namenom njihove ohranitve imamo urejeno drevesnico in kolekcijski matični sadovnjak.

V ekološki drevesnici bomo razmnožili sorte, ki smo jih vključili v slovensko sortno listo sadnih rastlin. Vseskozi bomo spremljali tudi stanje naravnih vrednot. Tam kjer je potrebno opravljamo čiščenje (geološki profili) in izvajamo košnjo za lažji obisk le teh (Gruska jama, Ajdovska žena, nahajališče aragonitnih ježkov). Kar se tiče ohranjenosti hidroloških naravnih vrednot, nas skrbi predvsem neurejenost na področju komunalne urejenosti, saj se še vedno velik del odpadnih voda neočiščenih izliva v vodotoke. To rešujemo tako, da se s predstavniki lokalnih skupnosti skupaj dogovarjamo o reševanju problematike. Nekaj primerov smo že rešili z izgradnjo rastlinskih čistilnih naprav.

Ocena stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, dejavniki ogrožanja in trendi

Med naravnimi vrednotami so spremembam najbolj podvržene drevesne naravne vrednote. Pri spremljanju stanja ugotavljamo, da kljub večkratnim posegom počasi umira Rajglov cer, lipa pri Rupretovih pa je zaradi nevarnosti ogrožanja stanovanjskega objekta in ljudi (padajoče suhe veje) v postopku odstranitve. Skupaj z ZRSVN rešujemo tudi problematiko lipe na Vetrniku (korenine naj bi povzročale dvigovanje tal v hiši). Zaradi erozijskih procesov je prišlo tudi do sprememb oblike Ajdovske žene pod Pilštanjem. Pri hidroloških NV občasno prihaja do posegov brežine (poseki zarasti, odlaganje materialov, posegi v brežino). Običajno so posegi s strani lastnikov pribrežnih parcel. Pri NV, ki so urejene za obisk (npr. Gruska) skrbimo za vzdrževanje dostopa in omogočanje varnosti.

Velika biotska raznovrstnost je ena od značilnosti območja. Intenzivnejše poseganje v prostor velikokrat negativno posega tako v vrstno sestavo živih organizmov kot tudi številčnost populacij posameznih vrst. Velika večina travnikov je bila v zadnjih letih podvržena intenzivnejši rabi (gnojenje, večkratna košnja, uporaba rotacijskih kosilnic, baliranje, povečan obseg prepašenih površin) kar se negativno odraža na biodiverziteti. Žal park razen osveščevalnih dejavnosti na tem segmentu nima moči vplivati na dogajanje. V kolikor bi bil odobren projekt (Norveški mehanizem), bi skušali z več aktivnostmi pokazati lastnikom, da se da živeti tudi na račun biodiverzitet. Nižinski travniki so tako rekoč vsi zelo intenzivno gojeni, podoben trend se dogaja tudi na hribovskih suhih travnikih.

Stanje biodiverzitet v gozdnem prostoru je relativno ugodno, saj je veliko sestojev (npr. na Orlici) v zrelem obdobju. Monitoring hroščev je tako pokazal velike gostote kozličkov. Vendar načrti izkoriščanja (pomlajevanja, veliki etati) teh sestojev v bližnji prihodnosti (desetletnem obdobju izvajanja novega GGN) kažejo na verjetno slabšanje habitatov varovanih vrst.

Vodotoki (Sotla in Bistrica s pritoki) ne doživljajo velikih sprememb v kvaliteti vode. Izjeme so obsežna gnojenja, predvsem v jesenskem času. Pri manjših vodotokih so problematični odvzemi vode za zalivanje v poletnih sušnih obdobjih saj praviloma niso izvedeni na način, ki bi ohranjal biološki minimum (tudi na odvzemih z vodnimi dovoljenji).

Izvajani monitoringi vrst ptic ugotavljajo upad vrstne pestrosti tudi v območju parka, kar je odraz trendov v širšem evropskem, svetovnem, prostoru. Po drugi strani pa izvajani monitoringi kobilic in metuljev prinašajo nova spoznanja o biotski raznovrstnosti v parku. Pri oceni trendov je potrebno ločiti populacijske trende vrst, na katere vplivajo spremembe v življenjskem prostoru, ki obsega veliko površino (več držav, kontinentov,...) od populacijskih trendov vrst z relativno majhnim življenjskim prostorom. Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da območje parka obsega zgolj 1% območja države, kar pomeni da območje ne more imeti bistvenejšega vpliva na trende vrst s širokim življenjskim prostorom. Na splošno velja ugotovitev, da s stanjem biotske raznovrstnosti ne moremo biti zadovoljni, saj so splošni trendi negativni.

Upravljalci zavarovanih območij nimamo ustreznih normativnih orodij za vplivanje na posege v prostor.

Dejavniki ogrožanja so praviloma vse dejavnosti, ki se ne opravljajo na osnovi programov dela, pri sprejetju katerih sodelujejo vsi upravljalci prostora. Lokalni potencialni dejavniki ogrožanja so lahko razvojne usmeritve lokalnih skupnosti in individualni podjetniški interesi, katere pa smo do sedaj uspevali usklajevati s čim manjšimi posledicami za naravo/okolje.

OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA

Program dela za leto 2014 je bil pripravljen v skladu z navodili in priporočili Ministrstva za kmetijstvo in okolje ter na podlagi Izhodišč za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2014, ki jih je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in uskladilo z Ministrstvom za finance, Kozjanski park jih je prejel januarja 2014. Program je bil razdeljen na tri prioritete:

Prioriteta I obravnava varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge

- izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov za varstvo vrst, habitatnih tipov, ekosistemov, območij Natura 2000, naravnih vrednot in krajine
- priprava načrta upravljanja zavarovanega območja
- izvajanje neposrednega nadzora v naravi
- omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst
- spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju
- ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje

Prioriteta II zajema naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

- zagotavljanje poteka obiska
- nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje
- zagotavljanje prepoznavnosti in ozaveščanje javnosti

Prioriteta III zajema razvojne naloge

- usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov
- razvijanje blagovnih znamk
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi
- obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin

Naloge in vsebine, ki smo jih v letu 2014 izvajali v okviru strokovnih služb, upoštevajo in izhajajo iz 133. člena Zakona o ohranjanju narave.

Prioritete so se izvajale v skladu s Programom dela za leto 2014. Glavni poudarki iz predhodnega programa dela so:

- Monitoring metuljev s številnimi pomembnimi najdbami. Rezultati potrjujejo izjemno visoko biotsko raznovrstnost območja parka.
- Monitoring mikroflore s številnimi pomembnimi najdbami. Rezultati potrjujejo izjemno visoko biotsko raznovrstnost območja parka. V letu 2014 smo skupaj z Mikološko zvezo Slovenije organizirali Občni zbor Mikološke zveze, ter predavanje priznanega evropskega mikologa dr. Vladimira Antonina.
- Naravoslovni tabori za mladino. Zaradi interesa smo organizirali kar štiri tabore.
- Sodelovanje s šolami znotraj biosfernega območja »Kozjansko in Obsotelje« - predstavitev raziskovalnih nalog in projekt »Mladi varuh narave«.
- Šest zaposlenih je opravilo preizkus znanja za prekrškovni organ.
- Zaključena projekta – Pilgrimage Europe in Dobre prakse v Posavskih travniških sadovnjakih.
- Drugi Festival ekološke hrane. Zelo dobro organiziran in obiskan festival, namenjen promociji ekološkega kmetijstva. Obisk potrjuje interes javnosti po tovrstnem dogodku.

- 15. Praznik kozjanskega jabolka. Tradicionalna in izjemno odmevna okoljska prireditev, namenjena promociji naše odlične parkovne prakse – trajnostno sadjarstvo v visokodebelnih travniških sadovnjakih.

Za odlično sodelovanje z Občino Kozje in ob lanskem 15. Prazniku kozjanskega jabolka smo v aprilu prejeli najvišje občinsko priznanje - **Zlati grb Občine Kozje**. Priznanje smo s ponosom in zadovoljstvom sprejeli kot vzpodbudo za nadaljnje dobro delo in sodelovanje.

V mesecu maju so po spletu srečnih okoliščin stekli pogovori in dogovori o **možnosti menjave nepremičnin** - zamenjava naše stare upravne stavbe v Bistrici ob Sotli za sosednjo hišo sedanje uprave parka s pripadajočimi kmetijskimi površinami in gozdovi in v lasti Tomaža Černeliča. Priložnost je enkratna in za nadaljnji razvoj parka nadvse pomembna, saj se po eni strani rešimo stroškov za nepremičnino, ki več nima nikakršnega pomena za poslovanje zavoda in predstavlja zgolj strošek in po drugi pridobimo nove možnosti za eventualno večje (in prepotrebno) parkovno središče, ter kmetijske površine za razvoj naše dobre parkovne prakse tradicionalnega sadjarstva in ekološkega kmetijstva.

Ocena izvedbe finančnega plana za leto 2014

Izhodišče za poslovanje zavoda v letu 2014 je bilo 2,5 % znižanje sredstev na masi za plače in 2,5 % znižanje sredstev za kritje materialnih stroškov. Sredstva za investicije so ostala na enaki ravni kot v letu 2013 – le za kritje anuitet kredita za nakup podeželskega dvorca Kozje.

Pri reševanju primanjkljaja na masi plač upoštevamo tudi dejstvo, da je na Kozjanskem nezaposlenost nadpovprečna in ni novih delovnih mest, zato je potrebno vlagati dodatne napore in storiti vse legalne ukrepe, da se delovna mesta ohranjajo. Primanjkljaj na masi plač smo reševali z delom na projektu BIOEUPARKS (IEE), Dobre prakse v Posavskih visokodebelnih travniških sadovnjakih (LEADER) in HISTCAPE.

V letu 2014 smo zaradi zmanjševanja proračunskih sredstev nadaljevali z ukrepi racionalizacije poslovanja zavoda: podražili nekatere storitve zavoda (nega travniških sadovnjakov, cene sadik starih sort sadnega drevja,...), ukinili skoraj vse službene prevoze z lastnimi osebnimi vozili, do skrajnosti racionalizirali zavarovalne police, racionalizirali stroške številnih strokovnih in poljudnih dogodkov v organizaciji zavoda (opustili tiskanje vabil, uvedli poceni vabila po sistemu »SMS poštar«,...), odprodali nekaj nepremičnin,... V začetku leta 2014 smo prevetrili in zmanjšali vrednost pogodb z zunanjimi dobavitelji (varnost, zavarovanja, lokalni mediji,...), ter vse pogodbe, v skladu z navodili, omejili le na eno leto.

Tekom leta smo prejeli načrtovana sredstva od UNESCO za aktivnosti v povezavi z biosfernim območjem.

Sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki smo jih prejeli v prejšnjih letih, smo skladno z dogovorom delno porabili za infrastrukturo informacijskega centra.

V skladu z razpoložljivimi informacijami in ob izvedbi načrtovanih dejavnosti na projektih (ob pričakovani pravočasni povrnitvi stroškov!) v JZ KP ni bilo potrebno izvesti reorganizacije zavoda v smislu ugotavljanja presežnih delavcev. Ravno tako ugotavljamo, da nismo presegle načrtovane mase za plače in materialne stroške v letu 2014 in s tem smo zadovoljili določila zakona o izvajanju državnega proračuna.

Izpostavljamo naslednje:

- V začetku leta smo prejeli končno poročilo revizije poslovanja za deset mesecev leta 2013, katero ni ugotovilo nepravilnosti, le nekaj pomanjkljivosti, katere smo odpravili,
- V začetku leta smo zaradi povečanega obsega del ob upokojitvi računovodkinje najeli usluge računovodskega servisa. Brez možnosti nadomestne zaposlitve se je breme računovodskih opravil močno povečalo,
- V začetku leta smo morali zaradi zaključka projekta »Pilgrimage Europe SI-AT« povečati obseg zadolžitve pri Enotnem zakladniškem računu pri Ministrstvu za finance v višini 150.000,00 EUR,
- V začetku leta je bilo nekaj več usklajevanj glede višine investicijske pogodbe, kar je bilo tekom leta še pravočasno urejeno in je omogočilo odplačilo desetletnega kredita, za katerega so bila zadnja leta namenjena celotna investicijska sredstva,
- Kljub izredni racionalizaciji poslovanja in nenehnem zmanjševanju stroškov poslovanja so številni stroški neizogibni (komunala, zavarovanja, gorivo, elektrika, voda, vzdrževanje opreme,...). Ocenjujemo, da bo za delovanje zavoda – kritje materialnih stroškov - na letni ravni potrebno zagotoviti vsaj 10 % lastnih sredstev,
- V mesecu maju smo prejeli obvestilo, da pristojno ministrstvo ne bo uspelo zagotoviti sredstva za odpravo $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij in da naj to rešimo sami. Zavod je moral zagotoviti lastna sredstva v višini 12.000 EUR. V septembru smo sprejeli rebalans programa dela za leto 2014, v katerem smo sredstva za odpravo $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij zagotovili skozi projekt HISTCAPE.

Glavna odstopanja od planiranega

Večjih odstopanj od programa dela za leto 2014 ni bilo. Leto 2014 je bilo za poslovanje zavoda izjemno naporno. Kljub temu smo izvedli vse potrebne postopke in celo uspeli rešiti finančni primanjkljaj za kritje odprave $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij.

PRIORITETA I: VARSTVENE, UPRAVLJAVSKE IN NADZORNE NALOGE

1 IZVAJANJE NEPOSREDNIH AKTIVNOSTI IN UKREPOV VARSTVA NARAVE

Spremljanje in analiziranje stanja narave in izvajanje ukrepov varstva je naša prednostna naloga, ki nam jo nalaga 133. člen Zakona o ohranjanju narave in usmeritve MOP-a.

V okviru prve naloge bomo:

1. Spremljanje in analiziranje stanja vrst in habitatov Natura 2000
2. Spremljali in analizirali stanje in varstvo naravnih vrednot
3. Izvajali rez sadnih dreves v travniških sadovnjakih, habitatu ptic Nature 2000
4. Postavljali ograje in prenašali dvoživke preko prometnih cest
5. Izdelovali bivališča za koristne organizme
6. Izdelovali in namestili gnezdilnice za najbolj ogrožene Natura 2000 vrste ptic
7. Popisovali in odstranjevali invazivne vrste s poudarkom na Natura 2000 območjih
8. Ohranjali habitatni tip suhih travnišč na karbonatni podlagi (prednostna Natura 2000 območja)
9. Obdelovali in vzdrževali drevesnico in kolekcijski sadovnjak (habitat vrst Nature 2000)
10. Izkoriščanje lesne biomase in ohranjanje ugodnega stanja habitatov vrst Natura 2000

1.1 Spremljanje in analiziranje stanja vrst in habitatov Natura 2000

Pretežni del parka je vključen v ekološko omrežje Nature 2000. Med kvalifikacijskimi vrstami in habitatami so vrste vodnega okolja (vidra, potočni škrček, koščak...), travniških sadovnjakov (vijeglavka...), travnikov (HT 6210*, travniški postavnež...) in gozdov (alpski in bukov kozliček, črtasti medvedek...). Stanje tukajšnjih populacij je le deloma vključeno v nacionalne monitoringe (alpski in bukov kozliček, puščavnik), zato želimo s svojimi aktivnostmi prispevati k poznavanju trendov populacij omenjenih vrst.

V skladu s PUN (Program upravljanja Natura 2000 območij) bomo spremljali stanje vidre in dvoživk in sicer z namenom ugotavljanja odstopanja od ugodnega stanja ter priprave ukrepov za zagotavljanje ugodnega stanja.

Z izvedenima popisoma ptic (1999, 2010) spremljamo stanje ptic, ki ga bomo dopolnili s popisom vijeglavke, rjavega srakoperja, smrdokavre in zlatovranke. Razloga sta dva – preteklo je pol dekade med »rednimi« popisi, stanje vrst na travniških habitatih se je po rezultatih popisov v zadnjem času močno poslabšalo.

Ker bo naslednje leto potekal na območju parka monitoring hroščev in koščaka se bomo aktivno vključili v terensko delo izvajalcev ter ga dopolnili s popisi izven popisnih površin. Tako bomo dobili kvalitetnejše podatke za nacionalni monitoring in potrebe parka glede upravljanja.

Pri travniških površinah znotraj Nature 2000 opažamo, da prihaja do intenzifikacije njihove rabe (monitoring 2014) in posledično uničevanja prednostnega HT. Zato želimo v 2015 s tem monitoringom nadaljevati in po potrebi poskušati vitalne in ogrožene površine varovati tudi preko pogodbenega varstva.

1.2 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot

Spremljanje stanja naravnih vrednot sodi med osnovne dejavnosti naravovarstvenih organizacij tako ZRSVN kot upravljavcev zavarovanih območij. Naravne vrednote so poleg biotske raznovrstnosti eden pomembnejših in pri nas s Pravilnikom o določitvi naravnih vrednot že določenih elementov

ohranjanja narave. Spremljanje stanja naravnih vrednot je redna naloga, pri kateri vsakoletno spremljamo stanje izbranih naravnih vrednot.

Prednostno bomo spremljali tiste naravne vrednote, ki že daljše časovno obdobje niso bile sistematično spremljane ter tiste, katerih stanje se je na podlagi analize stanja prejšnjih let izkazalo kot manj ugodno – Rajglov cer, Lipa na Vetrniku, Ajdovska žena. Pri opredelitvi stanja naravnih vrednot sodelujemo z ZRSVN. Predhodno se dogovorimo za seznam naravnih vrednot, ki jih bomo spremljali v tekočem letu – reka Bistrica s pritoki in Zagorski potok. Ko opravimo vse terenske preglede in pripravimo opise stanj le-te skupaj z ZRSVN pregledamo in nato podatke vnesemo v naravovarstveni atlas. V sodelovanju pripravljamo tudi nove predloge naravnih vrednot.

1.3 Izvajanje rezi sadnih dreves v travniških sadovnjakih, habitatu ptic Nature 2000

Vzdrževanje sadnih dreves – nadaljevanje primerne kmetijske prakse (v skladu s cilji PUN) omogoča ustrezen gnezdilni in prehranjevalni habitat za ptičje vrste (pogorelček, vijeglavka, smrdokavra, veliki skovik, zlatovranka), ki so zavarovane po slovenski in evropski zakonodaji ter kvalifikacijske vrste Natura 2000 območja (SPA Kozjansko).

V dobi mirovanja sadnega drevja (januar do april) bomo opravljali rez sadnih dreves. V mladih nasadih bomo izvajali vzgojno rez na drevesih (starost 2-6 let), ki so vzgojena na bujni podlagi. Na starejših drevesih bomo izvajali oživitveno in korekcijsko rez.

V okviru te naloge se bomo povezovali z lastniki travniških sadovnjakov in s tem prispevali k povečevanju zanimanja lastnikov za gojenje sadnega drevja v visokodebelnih sadovnjakih.

1.4 Postavljanje ograje in prenašanje dvoživk preko prometnih cest

Dvoživke v Sloveniji so ogrožene zaradi številnih, predvsem antropogenih dejavnikov. Posledično so zavarovane v okviru slovenske in evropske zakonodaje. Največje registrirane izgube v populacijah se zgodijo med pomladnimi selitvami na mrestišča.

Že vrsto let izvajamo ukrepe za varovanje dvoživk med pomladno selitvijo. S tem ohranimo velik del populacije, ki bi sicer propadla.

Ukrepi vključujejo:

- inventarizacijo obstoječih mrestišč,
- postavitev varovalnih ograj ob prometnicah,
- ročno prenašanje dvoživk preko prometnic.

Do sedaj smo ukrepe že 15 let izvajali na lokaciji Trebče. Pred akcijo v letu 2015 bomo skladno s finančnimi možnostmi poskušali posodobiti ograjo (akrilne plošče), ki bo trajnejša od PVC folije. Pregled stanja črnih točk za dvoživke na območju parka v preteklih letih je pokazal, da bi bilo nujno problematiko na podoben način reševati še na drugih lokacijah (Imeno, Mrzlo polje nad Jurkloštom). Skladno z dogovori z lokalnimi deležniki (občini Podčetrtek in Laško), ter možnostmi bomo sodelovali pri reševanju problematike tudi na teh lokacijah.

1.5 Izdelovanje bivališč za koristne organizme (hoteli za žuželke)

Za ohranjanje ugodnega stanja biotske raznovrstnosti v travniških sadovnjakih je potrebno vzdrževati ravnovesje med t.i. koristnimi in škodljivimi organizmi brez uporabe fitofarmaceutskih sredstev. V letu 2014 smo začeli izvajati prakso izdelovanja manjših prenosnih bivališč za koristne žuželke (hoteli za žuželke) med poletnimi naravoslovnimi tabori ter pripravo delavnice za otroke, ki se je pokazala kot uspešna.

Z bivališči in ekološkimi nišami za t.i. koristne žuželke (pikapolonice, čebele samotarke, tenčičarice, strigalice...) v sadovnjakih pomagamo vzdrževati ugodno stanje habitata.

1.6 Izdelovanje in nameščanje gnezdilnic za najbolj ogrožene Natura 2000 vrste ptic

Pomanjkanje ustreznih naravnih dupel je pogosto omejujoč dejavnik za uspešno gnezditvev ptičjih vrst, ki so zaradi ogroženosti varovane po slovenski in evropski zakonodaji (Natura 2000).

Z izdelavo in namestitvijo ustreznih gnezdilnic prispevamo k izboljšanju gnezditvenega habitata ter ohranitvi populacije najbolj ogroženih ptičjih vrst (smrdokavra, vijeglavka, zlatovranka in veliki skovik). V začetku leta bomo na že znano lokacijo postavili gnezdilnico za sovo Kozačo, ki je s svojo številčnostjo v naših gozdovih posebnost v evropskem merilu.

1.7 Popisovanje in odstranjevanje invazivnih vrst s poudarkom na Natura 2000 območjih

Številne invazivne vrste so na žalost realnost Kozjanskega prostora. Na podlagi poznavanja razširjenosti posameznih vrst bomo izvedli akcijo odstranjevanja vrste (npr. amorfa) ali čiščenje lokacije, ki je v začetni fazi kolonizacije. O invazivnih vrstah bomo redno preko medijev in predavanj osveščali lokalno prebivalstvo ter ga vključevali v akcijo odstranjevanja invazivnih vrst. Preko naravovarstvenega nadzora in prekrškovnega organa bomo lastnike obveščali o prisotnosti pelinolistne žvrklje, ambrozije (*Ambrosia artemisifolia*) ter opozarjali na zakonsko nujnost njenega odstranjevanja.

1.8 Ohranjanje habitatnih tipov suhih travišč na karbonatni podlagi (prednostna Natura 2000 območja)

Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatni podlagi (HT 6210* in 6510) so v evropskem merilu med najbolj ogroženimi travniškimi habitatnimi tipi in zato potrebujejo prednostno varovanje. Že od leta 2001, ko smo v sklopu projekta LIFE začeli izvajati košnjo in čiščenje zaraščenih travniških površin, vsako leto v dogovoru z lastniki pokosimo določene travniške površine. Del aktivnosti je namenjen tudi monitoringu stanja travniških habitatov (košnja, ograjenost, prepašenost).

V primeru odobritve projekta, ki smo ga prijaviли skupaj s KGZ OE Celje na Norveški mehanizem, se bodo aktivnosti povečale.

1.9 Obdelovanje in vzdrževanje drevesnice in koleksijskega sadovnjaka (habitat vrst Nature 2000)

Visokodebelni travniški sadovnjaki na območju Kozjanskega parka so velika zakladnica biotske raznovrstnosti tradicionalnih in avtohtonih vrst in sort sadnega drevja in primer izjemno dobre parkovne prakse. Z namenom njihove ohranitve smo v preteklosti registrirali drevesnico in uredili koleksijski matični sadovnjak. V ekološki drevesnici razmnožujemo številne drevesne vrste, ki so vključene v slovensko sortno listo sadnih rastlin. Organizirali bomo delavnico o razmnoževanju sadnega drevja, s ciljem, da udeleženci pridobijo osnovna sadjarska znanja in veščine. Organizirali bomo tudi delavnico o vzdrževanju in obnovi visokodebelnih sadnih dreves. Večina znanja o tradicionalnih sortah se ni ohranila, zato moramo za namene njihove nadaljnje ohranitve tovrstno znanje pridobiti z delom v koleksijskem matičnem sadovnjaku. Z odločbo Ministrstva za kmetijstvo in okolje smo za 52 sort jabolok in hrušk imenovani kot vzdrževalci sorte.

1.10 Izkoriščanje lesne biomase in ohranjanje ugodnega stanja habitatov vrst Natura 2000

Od 1. aprila 2013 smo vključeni v mednarodni projekt Izkoriščanje potencialne lesne biomase v evropskih zavarovanih območjih. V projektu sodeluje pet zavarovanih območij iz različnih evropskih držav (Grčija, Italija, Avstrija, Madžarska in Slovenija). Uporaba lesne biomase za proizvodnjo toplote in energije se je v zadnjih letih močno povečala po vsej Evropi, prav tako tudi v Sloveniji. Med kmeti, oziroma lastniki gozdov, se zanimanje za uporabo lesne biomase povečuje, kar smo zaznali tudi znotraj našega zavarovanega območja.

Večji posegi v gozdni prostor lahko ogrozijo ugodno stanje habitatov z Naturo 2000 varovanih vrst (alpski in bukov kozliček, rogač, črtasti medvedek). Zato bomo pri partnerjem svetovali, kako načrtovati in izvajati aktivnosti. Pretiran odvzem mrtve lesne mase, sušenje lesa v gozdnem prostoru in posegi v gozdni rob imajo za varovane vrste negativne posledice. Preventivno delovanje na tem področju je zato bistvenega pomena, da ne bi kasneje v času izvajanja izkoriščanja lesne biomase prihajalo do težje popravljivih posledic.

Rezultate in naše ugotovitve bomo v naslednjem letu predstavili tudi drugim zavarovanim območjem v Sloveniji in s tem prispevali k temu, da bo izkoriščanje biomase v zavarovanih območjih sledilo načelom trajnostnega razvoja.

V ta namen bomo skušali v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in Zavodom za gozdove Slovenije pomagati pri organizaciji Društva lastnikov gozdov Kozjanskega parka.

Programski stroški v preglednicah se nanašajo samo na stroške blaga in storitev.

Za konkretne aktivnosti lahko porabljamo tudi sredstva za materialno poslovanje zavoda (proračunska), v skladu z razpoložljivostjo teh sredstev po obračunu splošnih stroškov poslovanja.

Razdelitev nalog za izvajanje prve naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Spremljanje in analiziranje stanja vrst in habitatov Natura 2000	D. Klenovšek	552		Opravljeni popisi vidre, koščaka, vijeglavke, rjavega srakoperja, smrdokavre, zlatovranke, puščavnika.
Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot	D. Klenovšek	450		Vpisana stanja NV, podatki preneseni Zavodu RS za varstvo narave (10)
Izvajanje rezi sadnih dreves v travniških sadovnjakih, habitatu ptic Nature 2000	A. Černelč	900	50,00 € - MOP	Število obrezanih dreves (100)
Postavljanje ograje in prenašanje dvoživk preko prometnih cest	D. Klenovšek	350	100,00 € - MOP	Ureditev ograje obojestransko ob eni cesti, zmanjšanje smrtnosti med prehajanjem za 95%
Izdelovanje bivališč za koristne organizme (hoteli za žuželke)	A. Preskar	120	200,00 € - MOP	Izdelana (50) bivališča
Izdelovanje in nameščanje gnezdilnic za najbolj ogrožene Natura 2000 vrste ptic	A. Preskar	100	200,00 € - MOP	Izdelane gnezdilnice (5)

Popisovanje in odstranjevanje invazivnih vrst s poudarkom na Natura 2000 območjih	D. Klenovšek	200	50,00 € - MOP	izveden popis na izbranem območju, izvedena akcija odstranjevanja (1)
Ohranjanje habitatnih tipov suhih travnišč na karbonatni podlagi (prednostna Natura 2000 območja)	D. Klenovšek	200	200,00 € - MOP	Ohranjen habitat v dosedanjem obsegu
Obdelovanje in vzdrževanje drevesnice in kolekcijskega sadovnjaka (habitat vrst Nature 2000)	A. Černelč	1200	3.100,00 € - lastna sredstva	Urejena drevesnica in kolekcijski nasad
Izkoriščanje lesne biomase in ohranjanje ugodnega stanja habitatov vrst Natura 2000	M. Kunst	1300		Končan projekt in predstavitev rezultatov drugim zavarovanim območjem v Sloveniji
SKUPAJ		5.372		

2 PRIPRAVA NAČRTOV UPRAVLJANJA ZAVAROVANEGA OBMOČJA

Zakon o ohranjanju narave v 53. členu pravi, da mora imeti zavarovano območje s statusom regijskega parka upravljavski načrt, ki ga potrdi ustanovitelj. Upravljavec zavarovanega območja pripravi letni program dela, ki ga mora sprejeti Svet zavoda in na podlagi le tega tudi poročilo o izvedenih nalogah, ki ga prav tako sprejema Svet zavoda. Kot upravljavec zavarovanega območja spremljamo dogajanje v prostoru.

V okviru druge naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

1. Sodelovali pri novelaciji ustanovitvenega akta ter pripravljali načrt upravljanja
2. Pripravljali program dela in poročila
3. Pregled in spremljanje mnenj za uveljavljanje predkupne pravice na zavarovanem območju

2.1 Sodelovanje pri pripravi novelacije ustanovitvenega akta zavarovanega območja ter priprava načrta upravljanja

V letu 2012 je Zavod za varstvo narave na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje posredoval Strokovne podlage za novelacijo ustanovitvenega akta.

V letu 2015 bomo v skladu z usmeritvami Ministrstva za okolje in prostor sodelovali pri pripravi ustanovitvenega akta in vzporedno osnutka načrta upravljanja. Posamezne naloge, ki bodo potrebne pri pripravi ustanovitvenega akta bodo tudi naloge iz Operativnega program upravljanja območij Natura 2000 v Kozjanskem parku. Pregledali bomo vse naloge in podrobneje načrtovali njihovo izvedbo.

2.2 Priprava programa dela, poročil in javna naročila

V letu 2015 bomo po navodilih pristojnega Ministrstva pripravili letni program dela za leto 2016 in zahtevana poročila o delu JZ KP za leto 2014 in 2015. Prav tako bomo po navodilu ministrstva pripravljali vsa zahtevana mesečna oz. trimesečna poročila. V skladu z zakonodajo (ZJN-2D) izvajamo tudi javna naročila.

2.3 Pregled in spremljanje mnenj za uveljavljanje predkupne pravice na zavarovanem območju

Agencija RS za okolje nam v vednost pošilja rešene vloge za uveljavljanje predkupne pravice. Vloge pregledamo in vnesemo v podatkovno bazo. Sprotno spremljamo koliko zemljišč se prodaja znotraj območij Natura 2000 oziroma znotraj ali v neposredni bližini naravnih vrednot. V okviru naravovarstvenega nadzora izvajamo pregled stanja dejavnosti na teh zemljiščih.

Razdelitev nalog za izvajanje druge naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Sodelovanje pri pripravi novelacije ustanovitvenega akta zavarovanega območja ter priprava načrta upravljanja	B. Ploštajner	348		Aktivno sodelovanje pri novelaciji ustanovitvenega akta
Letni program dela,	V. Slemenšek	800		Potrjen program dela s

poročila, javna naročila				strani Sveta JZ KP Potrjeno poročilo o delu s strani Sveta JZ KP Potrjeno polletno poročilo o delu Mesečna poročila, javna naročila
Pregled in spremljanje mnenj za uveljavljanje predkupne pravice na zavarovanem območju	M. Kunst	40		Število pregledanih vlog(150)
SKUPAJ		1.188		

3 IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI

Nadzorne naloge bomo izvajali v skladu z varstvenimi pravili in načeli, ki jih postavlja Zakon o ohranjanju narave (Ur. list RS št. 56/99, 46/14) in v skladu z varstvenim režimom, ki ga določa zakon o Spominskem parku Trebče (Ur. list SRS, št. 1/81, 42/86 in Ur. list RS, št. 8/90). V letu 2015 načrtujemo udeležbo na izobraževanju za naravovarstvene nadzornike. Po opravljenem izobraževanju pa načrtujemo vzpostavitev prekrškovnega organa.

V okviru tretje naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

- Vzpostavitev prekrškovnega organa
- Ureditev naravovarstveno nadzorniške službe
- Udeležba na usposabljanju za naravovarstvene nadzornike (9 oseb)
- Nadzor v naravi
- Program Mladi varuh narave

3.1 Vzpostavitev prekrškovnega organa

Normativno bomo uredili delovanje prekrškovnega organa.

3.2 Ureditev naravovarstveno nadzorniške službe

V skladu z ZON-om, podzakonskimi predpisi in finančnimi možnostmi bomo organizirali delovanje nadzorniške službe.

3.3 Udeležba na usposabljanju za naravovarstvene nadzornike (9 oseb)

Udeležili se bomo organiziranega izobraževanja za izvajanje naravovarstvenega nadzora.

3.4 Nadzor v naravi

Neposredni nadzor v naravi izvajamo v okviru službe za varstvo narave, se pa pri tem povezujemo tudi z drugimi akterji prostora, lovci, ribiči, gozdarji in vodarji. Ugotovljene nepravilnosti bomo reševali v skladu s pristojnostmi in v sodelovanju s pristojnimi inšpekcijskimi službami.

3.5 Program »Mladi varuh narave«

Program »Mladi varuh narave« izvajamo v okviru poletnih naravoslovnih taborov in je sestavni del aktivnosti mreže šol Biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje. Skrbeli bomo za povezavo našega programa s podobnim programom, ki ga izvajajo že v Triglavskem narodnem parku.

Razdelitev nalog za izvajanje tretje naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Vzpostavitev prekrškovnega organa	B. Ploštajner	80		Vzpostavljen prekrškovni organ
Ureditev naravovarstveno nadzorniške službe	M. Kunst	200		Ustrezno opremljena naravovarstveno nadzorna služba

PROGRAM DELA IN FINANČNI NAČRT JAVNEGA ZAVODA KOZJANSKI PARK ZA LETO 2015

Udeležba na usposabljanju za naravovarstvene nadzornike (9 oseb)	M. Kunst	300		Uspešno opravljen izpit za naravovarstvenega nadzornika (9)
Nadzor v naravi	T. Preskar	2200		Izvajanje neposrednega nadzora
Program »Mladi varuh narave«	B. Ploštajner	100	200,00 € - lastna sredstva 300,00 € - Urad za Unesco	Število mladih varuhov narave (do 20)
SKUPAJ		2880		

4 OMOGOČANJE POGOJEV ZA KLJUČNE ŽIVLJENJSKE FAZE NAJBOLJ OGROŽENIH VRST TER ZA OHRANJANJE NAJBOLJ OBČUTLJIVIH NARAVNIH VREDNOT

Nekaterim vrstam, habitatnim tipom in naravnim vrednotam je potrebno z vidika učinkovitega varstva narave posvetiti še posebno skrb. Med take ogrožene vrste spadajo pri nas dvoživke, bober in čebelar ter suha travišča na karbonatni podlagi in visokodebelni travniški sadovnjaki.

V okviru četrte naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

- Skrbeli za ugodno stanje habitata bobra in vidre
- Skrbeli za ugodno stanje gnezditvenega habitata čebelarja
- Skrbeli za ugodno stanje habitatnega tipa suhih travišč (*6210, 6510)
- Skrbeli za ugodno stanje travniških sadovnjakov, habitata Natura 2000 vrst ptic

4.1 Skrb za ugodno stanje habitata bobra in vidre

Evropski bober (*Castor fiber*) je bil na našem območju ponovno opažen leta 2009. Njegove aktivnosti so vezane na struge vodotokov (Sotla, Bistrica) in bližnjo okolico. Obstaja nevarnost, da bodo lastniki zemljišč začeli preganjati bobra zaradi škode, predvsem na koruznih njivah od vodotokih. Javnost obveščamo o prisotnosti, ekološkem pomenu vrnitve bobra ter škodljivosti pretiranega odstranjevanja obrežne lesne zarasti. S tem ustvarjamo pogoje za ohranitev vrste pri nas. Z ohranjanjem lesne zarasti in strukture rečne brežine se ohranjajo tudi ugodni pogoji za ohranitev vidre. Njeno spremljanje je pogojeno tudi s snežnimi razmerami, saj njeno prisotnost spremljamo predvsem preko sledi v snegu.

4.2 Skrb za ugodno stanje gnezditvenega habitata čebelarja

Gnezdišče čebelarja (*Merops apiaster*) v peskokopu Župjek na Bizeljskem, ki je naravna vrednota, je potencialno ogroženo zaradi dejavnosti v peskokopu. Trenutno se v njemu ne izvajajo izkopna dela, s tem pa tudi ne prihaja do obnove vertikalnih sten ter odstranjevanja grmovne zarasti. V letu 2014 so se s strani novega lastnika parcel v delu peskokopa pojavile nove grožnje zaradi želje po postavitvi strelišča na glinaste golobe. V sodelovanju z ZRSVN OE Novo mesto iščemo poti k dolgoročni rešitvi upravljanja lokacije v okviru nastajajočega OPN Občine Brežice. Del aktivnosti je vezan tudi na monitoring števila gnezdečih parov (v 2014 najmanj 50 parov). Preverjali bomo tudi poskuse gnezdenja čebelarja v drugih primernih peščenih stenah v parku (v 2014 opažen gnezdeč par v Dednji vasi).

4.3 Skrb za ugodno stanje habitatnega tipa suhih travišč (HT 6210* in 6510)

Z načrtovanjem in izvajanjem košnje na suhih traviščih, ki jo dorečemo skupaj z lastniki, prispevamo pomemben delež k ohranitvi tega zelo ogroženega habitatnega tipa.

K ohranjanju ogroženih HT prispevajo tudi izobraževalne in osveščevalne akcije (vodeni ogledi, objave v lokalnih medijih, družabnih elektronskih omrežjih..), ki jih opravljamo predvsem v spomladanskem in poletnem času.

4.4 Skrb za ugodno stanje travniških sadovnjakov, habitata Natura 2000 vrst ptic

Z izvajanjem projektov, ki so prispevali in še prispevajo k ohranjanju travniških sadovnjakov, skrbimo za ohranitev pomembnega življenjskega prostora za številne rastline in živali, ki so zakladnica tradicionalnih in avtohtonih sort ter prostor, kjer je zaradi biološke pestrosti ohranjeno ravnotežje v naravi, obenem pa oblikujemo izgled kulturne krajine.

Razdelitev nalog za izvajanje četrte naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Skrb za ugodno stanje habitata bobra in vidre	D. Klenovšek	40		Pozitiven odnos prebivalcev, ohranjena lesna obrežna zarast
Skrb za ugodno stanje gnezditvenega habitata čebelarja	D. Klenovšek	100		Gnezdilni habitat v ugodnem stanju
Skrb za ugodno stanje habitatnega tipa suhih travišč (*6210, 6510)	D. Klenovšek	100		Ohranjanje obstoječega obsega habitata v ugodnem stanju (3ha)
Skrb za ugodno stanje travniških sadovnjakov, habitata Natura 2000 vrst ptic	A. Černelč	300		Ohranjanje obsega habitata v ugodnem stanju
SKUPAJ		540		

5 SPREMLJANJE KAZALNIKOV STANJA NARAVE V ZAVAROVANEM OBMOČJU VKLJUČNO S POPULACIJAMI INVAZIVNIH IN DRUGIH TUJERODNIH VRST TER IZVAJANJE POTREBNIH UKREPOV

Za spremljanje kazalcev stanja vrst in habitatnih tipov je potrebno spremljati stanje ohranjenosti narave v skladu s 108. členom ZON (monitoring ohranjenosti narave). Zbrani podatki nam pomagajo pri načrtovanju ukrepov za izboljšanje stanja, kjer je seveda to potrebno. Izjemna ohranjenost biotske raznovrstnosti v Kozjanskem parku nas zavezuje, da v okviru različnih aktivnosti v naravi upoštevamo ukrepe vezane na ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, predvsem zavarovanih in ogroženih vrst iz rdečih seznamov Slovenije, izvajamo ukrepe iz operativnega programa Natura 2000. V sodelovanju z ZRSVN zbrane podatke vključujemo v naravovarstveni atlas.

V okviru pete naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

1. Nadaljevali inventarizacijo metuljev in kobilic s poudarkom na Natura 2000 vrstah
2. Inventarizacija hroščev
3. Izvajali popise ptic s poudarkom na Natura 2000 vrstah
4. Skrbeli za varstvo in razvoj krajine v okviru ohranjanja Natura 2000 območij
5. Sodelovanje pri raziskovanju gliv
6. Podatkovni in dokumentacijski fondi
7. Dopolnjevanje in posodabljanje kartografskih podlag in prostorskih podatkov

5.1 Inventarizacija metuljev in kobilic

Do konca leta 2014 je bilo na območju parka odkritih 1.150 vrst metuljev (od 3.600 znanih v Sloveniji), med njimi 36 vrst z Rdečega seznama ogroženih vrst, 26 zavarovanih, za nekatere je tudi v evropskem merilu potrebno ohraniti habitate znotraj omrežja Nature 2000 (močvirski cekinček, črtasti medvedek, hromi volnoritec, petelinček...). Kljub velikemu številu že znanih vrst ob vsakem novem pregledu terena odkrijemo več novih vrst. Z nadaljevanjem inventarizacije želimo pokriti sezonske in habitatne vrzeli, glede na dosedanje stanje inventarizacije. Številne nove podatke nameravamo dobiti tudi ob delovnem srečanju entomologov območja Alpe Jadran.

5.2 Inventarizacija hroščev

O najbolj številčni skupini žuželk imamo v parku relativno malo podatkov, saj do sedaj ni bilo izvedenih sistematičnih kartiranj. Na Natura 2000 območjih se je izvajal državni monitoring alpskega in bukovega kozlička (*Rosalia alpina*, *Morimus funereus*), preverjala se je tudi prisotnost puščavnika (*Osmoderma eremita*). Prav prisotnost slednje vrste bomo v sodelovanju z izvajalci nacionalnega monitoringa vrst Nature 2000 preverjali v tem letu.

Veliko podatkov pričakujemo tudi od udeležencev delovnega srečanja entomologov, ki bo potekalo na območju parka.

Z obnovitvijo razstave o hroščih (kvalifikacijske vrste Nature 2000), ki je bila zelo dobro sprejeta med obiskovalci parka, želimo povečati naravovarstveno ozaveščenost prebivalcev parka in obiskovalcev.

5.3 Izvajanje popisa in štetje ter spremljanje populacije ptic

V zimskem času bomo ponovno sodelovali pri zimskem štetju vodnih vrst ptic (International Waterbird Census, IWC), ki ga izvajamo v sodelovanju z DOPPS-om. V manjšem obsegu bomo izvedli popis ptic travniških sadovnjakov (vijeglavka, rjavi srakoper, veliki skovik, zlatovranka, smrdokavra, da pridobimo informacije o populacijskih trendih ogroženih in zavarovanih vrst. V sodelovanju z

domačini pa bomo spremljali pojavnost redkih vrst (kosec, sokol selec, plotni srnad, bela štoklja...). Popisi bodo deloma namenjeni tudi izobraževanju (usposabljanju) zaposlenih za samostojno izvajanje popisov.

5.4 Varstvo in razvoj krajine v okviru ohranjanja Natura 2000 območij

Pilotno smo opravili analizo krajine na južnem območju parka ter jo objavili v poročilu - katalogu, na podlagi magistrske naloge mag. Jelke Hudoklin. Z analizo obstoječih razmer v krajini, opisovanjem rabe prostora bomo nadaljevali in sistematično beležili stanje tudi v preostalih delih zavarovanega območja. Metoda dela predvideva členitev krajine na homogene enote vrisane na kartografsko podlago ter uporabo fotografij značilnih krajinskih prvin. Analizo bomo opravili v območju Natura 2000 znotraj zavarovanega območja. Z analizo krajine bomo opravljali sistematičen monitoring stanja krajine in na ta način omogočili spremljanje njihovih lastnosti in pritiskov ter obremenitev, ki spreminjajo krajino, se tako seznanjali s spremembami in nastavili sistem za možnost primerjanja tudi v prihodnje. Hkrati bomo tako zagotovili delovanje na segmentu izboljšanja poznavanja krajin kot jih od nas zahteva 6. člen Evropske konvencije o krajini.

5.5 Sodelovanje pri raziskovanju gliv

V Kozjanskem parku že vrsto let sodelujemo z Mikološko zvezo Slovenije. Največ aktivnosti je usmerjeno na raziskovanje gliv vlažnic, ki so pokazatelj ohranjenosti travniških habitatov. Nekateri travniki na Vetrniku v tem pogledu predstavljajo najbolj ohranjene tovrstne habitate v slovenskem in mednarodnem merilu (na njih našli preko 20 vrst vlažnic – Operativni seznam gliv Slovenije 2013). Raziskovanje v sodelovanju z Mikološko zvezo Slovenije bomo nadaljevali v okviru strokovnega Mikološkega srečanja dr. Dušana Vrščaja v Kozjanskem parku. Rezultate (Poročila mikološkega srečanja Mikološke zveze Slovenije 2012, 2013, 2014) javnosti predstavljamo preko predavanj (npr. v Podsredi, november 2013) in objavami v pisnih medijih (Planinski vestnik, Oko...).

5.6 Podatkovni in dokumentacijski fond

V Kozjanskem parku vodimo in dopolnjujemo dokumentacijske fonde, ki nam služijo pri delu upravljavca zavarovanega območja.

V okviru delovanja Javnega zavoda je nastal obsežni arhiv Kozjanskega parka, ki ga bomo v naslednjih letih zaradi prostorske stiske postopoma uredili in v skladu s predpisano zakonodajo izvajali izločanje materiala.

5.7 Dopolnjevanje in posodabljanje kartografskih podlag in prostorskih podatkov

GIS je ključni podporni sistem vsem strokovnim nalogam, analizam in načrtovanju varstva in razvoja v Kozjanskem parku. Prostorski podatki se stalno dopolnjujejo. Pri dopolnjevanju prostorskih podatkov uporabljamo programski paket Arc view in Arc Gis. Za učinkovito delovanje programske opreme je potrebna primerna delovna postaja (hardware), ki pa je trenutno precej zastarela, zato je nujno potrebna nova, zmogljivejša, ki bo ustrezala programski opremi.

Z zbranimi in obdelanimi terenskimi podatki bomo v sodelovanju z ZRSVN prispevali k nadgradnji informacijskega sistema Naravovarstveni atlas.

Razdelitev nalog za izvajanje pete naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Inventarizacija metuljev in kobilic	D. Klenovšek	240	1.300,00 € - Urad za Unesco	Število novih vrst za KP (50), izvedeno delovno srečanje entomologov
Inventarizacija hroščev	D. Klenovšek	200	500,00 € - lastna sredstva	Izvedeno kartiranje puščavnika, izvedeno delovno srečanje entomologov, postavljena razstava o hroščih Nature 2000
Izvajanje popisa in štetje ter spremljanje populacije ptic	D. Klenovšek	100		Opravljen zimsko štetje vodnih ptic (IWC), popis vrst Nature 2000 v travniških sadovnjakih
Varstvo in razvoj krajine	V. Zakonjšek	500		Opravljen monitoring krajine, objavljen v poročilu
Sodelovanje pri raziskovanju gliv	B. Ploštajner	40		Izvedena jesenska raziskava
Podatkovni in dokumentacijski fondi	L. Zorenč	400		Urejeni in posodobljeni podatki o naravnih vrednotah, hemeroteki, knjižnici, arhivu
Dopolnjevanje in posodabljanje kartografskih podlag in prostorskih podatkov	B. Ploštajner	150		Stalno ažurirane prostorske podatkovne baze
SKUPAJ		1630		

6 SODELOVANJE S KMETI PRI UKREPIH IZ PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA S KATERIMI SE ZAGOTAVLJA CILJE ZAVAROVANEGA OBMOČJA

Habitati Nature 2000 so v Kozjanskem parku vezani predvsem na kmetijsko krajino. V zavarovanem območju znotraj svojih nalog skrbimo za ekstenzivna travišča znotraj Nature 2000 in sicer na način, da se s kmeti oziroma lastniki zemljišč dogovarjamo glede košnje in v nadaljevanju paše na teh zemljiščih, skrbimo pa tudi, da se določena zemljišča ne zarastejo. Ker so nekateri lastniki teh zemljišč starejši in ne zmorejo več vseh del opraviti sami, jim s pomočjo orodja pridobljenega v okviru projekta LIFE pomagamo pri izvajanju košnje in s tem pri preprečevanju zaraščenosti. V okviru svojih zmožnosti bomo s temi deli nadaljevali tudi v novem programskem letu.

Drug pomemben habitat znotraj zavarovanega območja so visokodebelni travniški sadovnjaki. Za revitalizacijo in promocijo tradicionalnega sadjarstva delamo že petnajst let in uspelo nam je zaustaviti trend slabšanja habitata. V naslednjih letih nameravamo nadaljevati s spodbujanjem tradicionalnega sadjarstva, saj je naš dolgoročni cilj zagotoviti, da visokodebelni travniški sadovnjaki ostanejo prepoznavni krajinski element zavarovanega območja.

Z ekološkimi kmetijami bomo sodelovali oziroma nudili kmetom pomoč pri promociji njihovih pridelkov. Prav tako bomo s predstavitvami primerov dobrih praks skušali v ekološko kmetovanje pritegniti čim več kmetij. Poudarek pri našem delu v naslednjih programskih letih bo tudi spodbujanje družinskega kmetovanja, samooskrbe območja in trženja izdelkov.

Pri komuniciranju s kmeti se bomo povezali s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

Razdelitev nalog za izvajanje šeste naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Izvajanje ukrepov iz programa razvoja podeželja	A. Černelč	500		Sodelovanje s kmetijskimi svetovalci pri vzpodbujanju kmetov v vključitev v ustrezne KOPOP ukrepe (15 sodelovanj)
SKUPAJ		500		

7 SODELOVANJE Z ZAVODOM RS ZA VARSTVO NARAVE IN OSTALIMI ZAVAROVANIMI OBMOČJI

Zavarovano območje Kozjanski park pokrivajo tri območne enote ZRSVN in sicer največji delež OE Celje, nato OE Novo mesto in OE Ljubljana.

Z OE ZRSVN bomo sodelovali pri:

1. Pripravi naravovarstvenih smernic
2. Upravljanju območij Natura 2000
3. Vrednotenju stanja naravnih vrednot
4. Načrtovanju in izvajanju naravovarstvenih akcij
5. Spremljanju mnenj za posege v prostor na zavarovanem območju

7.1 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic

V sodelovanju z ZRSVN, ki je nosilec priprave smernic, sodelujemo pri pripravljanju naravovarstvenih smernic za vse vrste prostorskih aktov, ki obravnavajo zavarovano območje regijskega parka. Sodelujemo pri opredelitvi usmeritev in izhodišč za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pri opredelitvi pogojev za varstvo zavarovanega območja.

7.2 Sodelovanje pri upravljanju območij Natura 2000

Glede na dejstvo, da se kar 70% zavarovanega območja Kozjanskega parka prekriva z območji Natura 2000, bo velik del naših nalog posvečen sodelovanju pri upravljanju teh območij z različnimi sektorji, ki so pristojni za soupravljanje Nature 2000 (Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Inštitut za vode RS).

Z Zavodom RS za varstvo narave bomo izvajali skupne akcije za ohranitev Natura 2000 vrst in habitatov. Z Zavodom za gozdove RS sodelujemo z mnenjem pri pripravi 10-letnih gozdno gospodarskih načrtov. S Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije skupaj izobražujemo in osveščamo lastnike visokodebelnih travniških sadovnjakov o pomenu njihove ohranitve za zagotavljanje ugodnega stanja ptic in lastnike suhih travnikov o vzdrževanju le-teh zaradi ohranitve habitata suhih travnikov na karbonatni podlagi.

Pri upravljanju območij Natura 2000 je naše osnovno vodilo Program upravljanja območij Natura 2000, ki upravljavcem zavarovanih območij določa naloge pri izvajanju konkretnih ukrepov in usmeritev glede evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, uvrščenih v Naturo 2000.

7.3 Vrednotenje stanja naravnih vrednot

ZRSVN že več let opravlja revizijo kriterijev in stanja posameznih skupin naravnih vrednot. Do sedaj smo v okviru svojih strokovnih kompetenc pri tem sodelovali tudi sami (npr. pri vrednotenju geoloških, geomorfoloških NV). Ker se nadaljevanja procesa vrednotenja posameznih zvrsti NV obeta tudi v letu 2015, se bomo vanj vključili glede na svoje strokovne kompetence.

7.4 Načrtovanje in izvajanje naravovarstvenih akcij

Skupaj z ZRSVN, Planinskim društvom Lisca Sevnica in Zavodom za gozdove bomo na Joštu pod Lisco opravili čiščenje lesne zarasti v okolici cerkve. Pod cerkvijo Sv. Jošta se razrašča invazivna robinija, ki zakriva razgledno točko in zavira uspevanje lip. Akcija bo prispevala k osveščanju o potrebnem odstranjevanju tujerodnih vrst, še posebno invazivnih. Ker na isti lokaciji uspeva naravovarstveno pomembna rastlinska vrsta navzkrižnolistni svišč, ki je hranilna vrsta gosenic zavarovane vrste

metulja (sviščev mravljiščar *Phengaris alcon*) bo ob akciji dan tudi poudarek pravilnemu upravljanju travišča ob cerkvi.

Ob mednarodni noči netopirjev (prvi teden v septembru) bomo skupaj z ZRSVN in Slovenskim društvom za proučevanje in varstvo netopirjev na gradu Podsreda organizirali predavanje z opazovanje in poslušanjem netopirjev ter čiščenje gvana v objektih pomembnih za netopirje.

7.5 Spremljanje mnenj za posege v prostor na zavarovanem območju

V prvi polovici leta 2013 smo dobili sporočilo, da Javni zavod Kozjanski park ne sodeluje več s strokovnim mnenjem k posegom v prostor. Predstavniki Agencije RS za okolje nam pošljejo v vednost pozive k podaji strokovnega mnenja ZRSVN ter rešene odločbe. Tako bomo tudi v letu 2015 spremljali omenjene dokumente, jih arhivirali ter spremljali stanje v prostoru. V primeru, da se bo stranka obrnila na naš zavod, bomo naredili odstop vloge v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku (UL RS št. 24/06).

7.6 Sodelovanje z drugimi zavarovanimi območji

Udeležili se bomo dogodkov v organizaciji Skupnosti naravnih parkov Slovenije in odmevnejših dogodkov v organizaciji drugih zavarovanih območij ter skrbeli za promocijo na spletu in v infocentru.

Razdelitev nalog za izvajanje sedme naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic	M. Kunst	100		Število naravovarstvenih smernic (2)
Sodelovanje pri upravljanju območij Natura 2000	B. Ploštajner	300	200,00 € - MOP	Število sodelovanj (10)
Vrednotenje stanja naravnih vrednot	D. Klenovšek	50		Opravljen analiza zvrsti NV (ZRSVN)
Načrtovanje in izvajanje naravovarstvenih akcij	D. Klenovšek	200	500,00 € - MOP	Izvedeni naravovarstveni akciji (2)
Spremljanje mnenj za posege v prostor na zavarovanem območju	V. Zakonjšek	120		Pregledani pozivi in odločbe(100), sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih mnenj (5)
Sodelovanje z drugimi zavarovanimi območji	L. Zorenč	220	200,00 € - lastna sredstva	Udeležba na dogodkih (5)
SKUPAJ		990		

8 EKOLOŠKO OBNAVLJANJE RAZVREDNOTENIH OBMOČIJ IN NJHOVO VZDRŽEVANJE

V območju parka po industriji okoljsko razvrednotenih območij ni. Razvrednotenje krajine oziroma prostora je večinoma posledica urbanizacije s spremljajočo infrastrukturo – predvsem razpršene poselitve. Problem so predvsem kamnolomi, onesnaženost vodotokov, intenzivne in prepašene kmetijske površine.

Normativna ureditev parku ne daje možnosti vplivanja na izboljšanje takšnega stanja. Vendar pa z manjšimi akcijami in primeri dobrih praks vplivamo na prebivalce, da vedno bolj upoštevajo naravovarstvena merila. Lep primer so rastlinske čistilne naprave (RČN), ki jih je v tem prostoru v zadnjih letih nastalo že kar nekaj.

Z vključevanjem v razne okoljske in naravovarstvene projekte in podpiranjem tovrstnih projektov v izvedbi drugih organizacij posredno ali neposredno izboljšujemo stanje v urbanistično razvrednotenih območjih. Kot primer – gradnja centralne kurilne naprave na biomaso v Kozjem, podpora parka skozi projekt BIOEUPARKS.

Razdelitev nalog za izvajanje osme naloge PRIORITETE I po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	V. Zakonjšek	40		Opravljen popis ekološko razvrednotenih območij
SKUPAJ		40		

DELEŽ UR PRIORITETE 1

	VSEBINSKI SKLOPI PRIORITETE I	ŠTEVILO UR	DELEŽ UR/CELOTO
	PRIORITETA I		
1.	Izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov varstva narave	5.372	25,08%
2.	Priprava upravljaljskih dokumentov	1.188	5,55%
3.	Izvajanje neposrednega nadzora v naravi	2.880	13,45%
4.	Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst ter za ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot	540	2,52%
5.	Spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju vključno s populacijami invazivnih in drugih tujerodnih vrst ter izvajanje potrebnih ukrepov	1630	7,61%
6.	Sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilje zavarovanega območja	500	2,34 %
7.	Sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave in ostalimi zavarovanimi območji	990	4,62%
8.	Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	40	0,19%
	SKUPAJ PRIORITETA I	13.140	61,36%

PRIORITETA II: NALOGE UREJANJA OBISKA IN OZAVEŠČANJA JAVNOSTI

1 ZAGOTAVLJANJE POTEKA OBISKA, KI JE USTREZEN Z VIDIKA VARSTVA NARAVE IN OBISKOVALCEV

S pripravo naravi sprejemljivega in organiziranega vodenja po zavarovanem območju, ki ga zaznamuje visoka stopnja biodiverzitete, številne naravne vrednote in elementi kulturne dediščine, pripomoremo k pozitivnemu doživljanju in dožemanju narave, okolja in parka, kar pa je tudi eden naših najpomembnejših ciljev.

Naložene naloge bomo izvajali v okviru naslednjih operativnih ciljev:

1.1 Tematsko interpretiranje in izobraževanje o zavarovanem območju

Ureditev prostora za informiranje o zavarovanem območju na gradu Podsreda

Predstavili bomo živo in neživo naravo, naravovarstveno pomembne habitate, Natura 2000 območja (kvalifikacijske vrste in habitatne tipe), biosferno območje Kozjansko in Obsotelje, dejavnosti upravljavca zavarovanega območja ter povezavo med načeli trajnostnega razvoja in varstvom narave. Zaradi prenove bo v prvi polovici leta grad Podsreda zaprt, prostor za informiranje bo na voljo obiskovalcem od 1. julija dalje.

Naravoslovni izobraževalni tabori

Tabori so namenjeni učencem starim od 8 – 14 let, ki se šele spoznavajo z načeli varovanja narave. Učenci bivajo v zavarovanem območju in s pomočjo mentorjev spoznavajo glavne značilnosti tega. Naš namen je, da jim skozi opazovanje, raziskovanje naravnih procesov približamo naravo in pomen varstva narave. Razpisali bomo tri naravoslovne izobraževalne tabore. Povezali se bomo tudi z Zvezo organizacij za tehnično kulturo Slovenije.

Skozi aktivno sodelovanje na taborih lahko udeleženci pridobijo naziv »Mladi varuh narave«.

Naravoslovni dnevi

Že vrsto let pripravljamo za osnovne in tudi srednje šole naravoslovne dneve.

Pri naravoslovnih vsebinah ponujamo naslednje teme:

1. Natura 2000, biodiverziteta in zavarovana območja
2. Travniki sadovnjak in ekološko kmetovanje
3. Suhi travniki
4. Zdrav odnos do okolja in narave
5. Geološka učna pot
6. Drevesni očaki
7. Bistrica od izvira do izliva
8. Gozd

Nadgraditev učilnice na prostem

Za spodbujanje večjega povpraševanja po izvajanju naravoslovnih dni v Kozjanskem parku smo v letu 2014 na Trebčah uredili manjšo učilnico na prostem, ki jo bomo vsebinsko in infrastrukturno nadgrajevali.

Na pobudo osnovne šole Koprivnica smo že sodelovali pri vzpostavljanju naravoslovne učilnice v okolici šole, ki bo vsebinsko pokrivala vsebine zavarovanega območja. V kolikor bo šoli uspelo

prestaviti čebelnjak bomo lahko pomagali pri postavitvi načrtovanih vsebin naravoslovne učilnice na prostem.

Projekt Zlato jabolko

Z Gimnazijo Center Celje in sicer z dijaki drugih letnikov bomo tudi v letu 2015 izvedli projekt, ki smo ga poimenovali Zlato jabolko. Gre za sodelovanje med profesorji gimnazije in zaposlenimi strokovnimi delavci parka, ki skupaj zastavimo izobraževalne vsebine, s katerimi skušamo dijake seznaniti s pomenom omrežja Natura 2000 in zavarovanih območij, z vsebinami, s katerimi se ukvarjamo in jih na koncu motivirati k lastnemu razmišljanju o priložnostih, ki jih oni vidijo v zavarovanem območju. Delo bo potekalo na suhih travnikih Vetrnika, v visokodebelnih sadovnjakih, na ekološki kmetiji, upravi parka ter na gradu Podsreda.

V okviru projekta dijaki tudi likovno ustvarjajo na naravovarstveno tematiko. Njihova dela bomo priložnostno razstavili v naših prostorih.

Mentorstva

V JZ KP opravljajo obvezno praktično usposabljanje študentje in dijaki naravovarstva. S pomočjo naših mentorjev spoznajo zavarovano območje in se seznanijo s praktičnim delom strokovnih sodelavcev. Letno opravlja pri nas prakso od 5 – 10 dijakov in študentov.

Gre za usklajevanje in spremljanje seminarских, diplomskih in drugih raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem. Izvajanje znanstvenih raziskav na območju regijskega parka s strani raziskovalnih organizacij, univerz in posameznikov pomembno prispeva k celovitemu poznavanju abiotskih in biotskih značilnosti narave ter medsebojnih odnosov in procesov.

V tem letu načrtujemo redno dopolnjevanje in vzdrževanje evidence podatkov o raziskavah in sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami.

1.2 Vključevanje javnosti v varstvo okolja in narave

Za osveščanje prebivalcev in obiskovalcev zavarovanega območja skozi celo leto pripravljamo različne tematske dneve, s katerimi se vključujemo v obeleževanje svetovnih dni posvečenih varstvu okolja in narave. Prav tako pripravljamo dogodke, s katerimi želimo vplivati na boljše poznavanje našega dela in poslanstva znotraj zavarovanega območja.

1.2.1 Praznik Kozjanskega jabolka – »okoljski sejem z dušo«

Tradicionalno, odmevno in osrednjo okoljsko prireditev Kozjanskega parka bomo v letu 2015 izvedli že šestnajstič zapovrstjo. Prireditev bo potekala drugi teden v oktobru. Ob sejmskem dogajanju bomo pripravili pohod po travniških sadovnjakih, strokovna predavanja z naravoslovno vsebino, razstave, fotografski extempore, družabno kolesarjenje »Z jabko na kolo« in rekreacijski tek na grad Podsreda.

1.2.2 Ekološka tržnica na gradu Podsreda – Festival ekološke hrane

Nadaljevali bomo s pripravo in izvedbo ekološke tržnice na gradu Podsreda- Festival ekološke hrane. Festival, na kateremu sodelujejo izključno ekološke kmetije, je vsako leto v mesecu juniju. Celotni festival pripravimo v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo.

1.2.3 Dan voda

Mednarodni dan voda bomo obeležili v učilnici na prostem na Trebčah.

1.2.4 Dan Zemlje

Ob dnevu Zemlje bomo predstavili rezultate natečaja za osnovnošolce in se vključili v mednarodno leto svetlobe.

1.2.5 Dan biodiverzitete in dan parkov

Pripravili bomo predstavitev raziskovalnih nalog osnovnošolcev, ki so vključeni v Mrežo šol biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje.

1.2.6 Dan okolja

Pripravili bomo tradicionalni, letos že desetič, pohod po Kozjanskem parku.

1.2.7 Tradicionalna čistilna akcija

Vsako leto v spomladanskem času se priključimo vseslovenski čistilni akciji. Na zavarovanem območju skupaj z lokalnim prebivalstvom očistimo vsaj eno divje odlagališče.

1.3 Splošno vodenje obiskovalcev v zavarovanem območju

Dograjevali bomo že ustaljena vodenja v zavarovanem območju, ki potekajo po pešpoteh, vključujejo obisk nekaterih naravnih vrednot in kulturne dediščine in sicer tako, da bomo obiskovalcem parka vsebine predstavili na najbolj privlačen in zanimiv način. Ugotavljamo, da je potrebno obiskovalce bolj poučiti o vsebinah naravovarstvenih terminov (Natura 2000, biodiverziteta, trajnostni razvoj) in o medsebojni soodvisnosti elementov biotske raznovrstnosti, tudi v povezavi z abiotičnim svetom in vplivi človeka v prostoru.

Velja ugotovitev, da je struktura obiskovalcev parka izjemno pestra – od domačinov, ki se udeležujejo raznih dogodkov, klasičnih turistov, popotnikov, organiziranih skupin (npr. upokoјenci, romarji,...), do osnovnošolske, srednješolske in študentske mladine. Park pogosto obiskujejo tudi eksperti za posamezna področja.

1.4 Interpretacija kulturne krajine

Že vrsto let pripravljamo za osnovne in tudi srednje šole tematske izobraževalne dneve, ki sovpadajo z njihovim učnim načrtom.

Izobraževalne teme so naslednje:

1. Nega kulturne dediščine
2. Spoznavanje srednjeveškega življenja na gradovih – Grad Podsreda
3. Uporaba vodnih virov nekoč in danes na primeru Kukovičičevega mlina
4. Spoznavanje naše polpretekle zgodovine in razlogov za ustanovitev Spominskega parka
Trebče – današnjega Kozjanskega parka (Kolarjeva in Javerškova domačija)
5. Pomen srednjeveških trgov – trg Podsreda
6. Naravni spodmol in njegova raba skozi stoletja – Lurška jama
7. Zgodovina tradicionalnega sadjarstva

1.5 Uporaba naravnih materialov za izdelovanje okrasja ob praznikih

Delavnice so namenjene osnovnošolcem in lokalnim prebivalcem, ki skupaj z nami na delavnicah oživljajo praznične običaje z izdelovanjem različnega okrasja, prazničnih predmetov, ki so lahko v tem času primerno darilo za naše bližnje.

1.6 Delavnica ustvarjanja botanične risbe

Znotraj našega zavarovanega območja, točneje v Bistrici ob Sotli živi uveljavljena in priznana botanična ilustratorka Zagorka Simič. V dogovoru z njo bomo organizirali spoznavanje osnov botanične risbe za odrasle ljubitelje risanja kot za zainteresirane učence parkovnih šol.

1.7 Z igro do dediščine

V Tednu otroka, ki ga obeležujemo v mesecu oktobru, Sekcija za izobraževanje in komuniciranje Skupnosti muzejev Slovenije (SMS) organizira akcijo Z igro do dediščine. V akcijo se vsako leto vključi tudi JZ KP z najrazličnejšimi delavnicami (izdelki iz gline, stekla, naravnih materialov...). Tema v letu 2015 je Hiša v parku – arhitekturna delavnica. Sodelovali bomo z izbranim razredom ene parkovne šole.

1.8 Dnevi evropske kulturne dediščine

Pridružili se bomo dnevom Evropske kulturne dediščine.

1.9 Steklarske delavnice

V sodelovanju z Društvom steklarjev Slovenije bomo izvedli steklarske delavnice.

1.10 Nadgradnja ohranjanja travniškega sadjarstva-jabolčne jedi

V letu 2014 smo opravili raziskavo med starejšimi prebivalci zavarovanega območja v zvezi z recepti jedi povezanih z jabolki. Raziskavo smo posredovali v pregled prof. dr. Janezu Bogataju, ki nam je sporočil napotke za nadaljnje delo ter nam poslal predlog kazala za knjigo o jabolčnih jedeh. V letu 2015 bomo spisali poglavja v zvezi s predlaganim kazalom knjige ter jo izdali v tiskani obliki, če bodo pridobljena sredstva preko kakšnega projekta. Če primerne projekta ne bo razpisanega bomo izdali spletno izdajo. Če bo potrebno, bomo opravili še dodatne raziskave med omenjenimi informatorji. Ker je naslednje leto tematika svetovne razstave Expo v Milanu kulinarika, oz. prehrana sveta, se bomo povezali z agencijo Spirit v Ljubljani, kateri je poverjena koordinacija udeležbe države na tej razstavi in ponudili sodelovanje.

Razdelitev nalog za izvajanje prve naloge PRIORITETE II po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Ureditev prostora za informiranje o zavarovanem območju na gradu Podsreda	B. Ploštajner	400		Urejen prostor
Naravoslovni izobraževalni tabori	B. Ploštajner	450	300,00 €- MOP 1.800,00 € - Urad za Unesco	Izvedeni tabori (3)
Naravoslovni dnevi	M. Kunst	250		Izvedeni naravoslovni dnevi (20)
Nadgraditev učilnice na	B. Ploštajner	250	500,00 €-	Dopolnjena ureditev

prostem			lastna sredstva 900,00 € - Urad za Unesco	učilnice na prostem na Trebčah
Projekt »Zlato jabolko«	M. Kunst	100		Sodelujoči dijaki (120)
Mentorstva	M. Kunst	50		Opravljena praktična izobraževanja (5)
Praznik kozjanskega jabolka	V. Slemenšek	950	6.400,00 € - občine 4.000,00 € - lastna sredstva	Število razstavljalcev (140) in število obiskovalcev prireditve (12.000)
Ekološka tržnica na gradu Podsreda – Festival ekološke hrane	T. Zalokar	230	2.000,00 € - lastna sredstva, 500,00 € - občine	Število razstavljalcev (10) in število obiskovalcev prireditve (1500)
Dan voda	B. Ploštajner	20		Izveden dogodek
Dan Zemlje	M. Kunst	100	350,00 € - lastna sredstva 750,00 € - Urad za Unesco	Sodelujoče šole (8), izvedena ekskurzija
Dan biodiverzitete in dan parkov	M. Kunst	50	600,00 € - MOP 900,00 € - Urad za Unesco	Število raziskovalnih nalog (6)
Dan okolja	B. Ploštajner	40	150,00 € - lastna sredstva	Izveden pohod
Tradicionalna čistilna akcija	T. Zalokar	100	50,00 € -MOP	Očiščeno divje odlagališče
Splošno vodenje	N.F. Krašovic	200		Število vodenj (100)

obiskovalcev znotraj zavarovanega območja				
Interpretacija kulturne krajine	L. Zorenč	50		Izvedeni izobraževalni dnevi (10)
Uporaba naravnih materialov za izdelovanje okrasja ob praznikih	N.F. Krašovic	60	350,00 € - občine	Izvedene delavnice (8)
Delavnica ustvarjanja botaničnih risb	V. Zakonjšek	20	350,00 € - Urad za Unesco	Izvedene delavnice (3)
Z igro do dediščine - Hiša v parku	V. Zakonjšek	20	200,00 € - lastna sredstva	Izvedena delavnica
Dnevi evropske kulturne dediščine	L. Zorenč	30		Izveden dogodek
Steklarske delavnice	N.F. Krašovic	20		Izvedeni delavnici (2)
Nadgradnja ohranjanja travniškega sadjarstva-jabolčne jedi	V. Zakonjšek	110	4.000,00 € - projektna sredstva	Izdana knjiga oz. spletna izdaja
SKUPAJ		3500		

2 NAMEŠČANJE IN VZDRŽEVANJE INFRASTRUKTURE ZA OBISKOVANJE ZAVAROVANIH OBMOČIJ, RAZVIJANJE INFORMACIJSKIH CENTROV, OPAZOVALIŠČ TER DRUGE DODATNE INFRASTRUKTURE ZA OBISKOVALCE

Vzpostavljanje in vzdrževanje parkovne infrastrukture omogoča vodeno, nadzorovano in doživeto obiskovanje parka in naravnih vrednot.

Naložene naloge bomo izvajali v okviru naslednjega operativnega cilja:

2.1 Vzdrževanje in obnavljanje infrastrukture

V letu 2015 bomo aktivno upravljali z naslednjo parkovno infrastrukturo:

- Pešpot Podsreda
- Geološka učna pot na Rudnico in Virštanj
- Pešpot Pilštanj
- Naravoslovna učna pot Travnik na Vetrniku
- Bizeljske pešpoti: Pot k repnicam, Vidova pot, Grajska pot in Pot po Orešju
- Gruska jama – naravna vrednota, vzdrževanje informacijskih in označevalnih tabel
- Žličar – skalni osamelec, vzdrževanje informacijskih in označevalnih tabel
- Vodna učna pot Bistrica ob Sotli
- Info točka na Čerčkovi domačiji
- Rastlinska čistilna naprava pri upravi JZ KP
- Lurška jama
- Informacijski center v Podsredi
- Učilnica na prostem na Trebčah
- Ajdovska žena
- Slovensko-bavarska hiša z gospodarskim poslopjem
- Adamičeva hiša
- Grad Podsreda

V informacijskem centru v Podsredi (info soba na upravi parka, Adamičeva hiša) bomo v letu 2015 v skladu z možnostmi nadaljevali z urejanjem naravoslovno-izobraževalnega centra – potrebujemo govorniški pult, dostop do info sobe za invalide, ter sadjarsko meteorološko postajo. Z nadgraditvijo informacijskega centra, ki bo predstavljal zavarovano območje ter vrste in habitate Nature2000 bomo posredno prispevali k doseganju ciljev območij Natura2000.

Pri navedeni parkovni infrastrukturi gre za informacijske in usmerjevalne table (vzdrževanje in menjava dotrajanih tabel in nosilnih stebrov), čiščenje poti (košnja, utrjevanje terena, odstranjevanje grmovja in podrtega drevja) in dostopov do naravnih vrednot, ki so urejene za ogled.

Z urejanjem tematskih poti in dostopov do naravnih vrednot usmerjamo obisk v zavarovanem območju na lokacije, ki so manj ranljive. V letu 2015 je potrebno zamenjati table v Soteski Zagaj in na začetku geološke učne poti v Olimju.

Za Občino Bistrica ob Sotli bomo v okviru projekta »Ne pozabimo vasi« uredili učno sprehajalno pot Bistrica ob Sotli-Kunšperk-Kleste-Bistrica ob Sotli, ki predstavljala naravne vrednote in območja Nature2000 (Sotla s pritoki). V projekt smo se kot izvajalci vključili konec leta 2014 in za izvedene

aktivnosti bomo prejeli sredstva v višini 5.950,00 eur. Celotna vrednost naših del v letu 2015 bo znašala 16.522,40 eur.

Razdelitev nalog za izvajanje druge naloge PRIORITETE II po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Redno popravilo in vzdrževanje označevalnih in informacijskih tabel	T. Preskar	200	1.000,00 € - MOP 950,00 € - občine	Zamenjane informacijske in označevalne table (5)
Urejanje parkovne infrastrukture za obisk, ter nadzor in čiščenje pešpoti in tematskih poti v zavarovanem območju	T. Preskar	500	1.000,00 € - lastna sredstva 500,00 € - MOP 1.300,00 € - občine	Vzdrževana in posodobljena infrastruktura-Gruska jama, vzdrževane in očiščene poti (5)
»Ne pozabimo vasi«	B. Ploštajner	300		Urejena učno sprehajalna pot Bistrica ob Sotli-Kunšperk-Kleste-Bistrica ob Sotli
SKUPAJ		1000		

3 ZAGOTAVLJANJE PREPOZNAVNOSTI ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN OZAVEŠČANJA JAVNOSTI

Nadaljevali bomo z aktivnostmi informiranja in ozaveščanja, promocije in trženja. Skupaj s centrom zdraviliškega turizma v bližini zavarovanega območja (Terme Olimia), TIC-i in ostalimi zavarovanimi območji se bomo udeležili sejmov in izvedli promocijske nastope v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji in Hrvaški.

3.1 Dogodki in tematski dnevi

3.1.1 Dan muzejev

V letu 2015 se bomo vključili v mednarodno akcijo obeležitve dneva muzejev.

3.1.2 Večer pod češnjo

Dogodek poteka tradicionalno junija na dvorišču pod staro češnjo uprave Kozjanskega parka v Podsredi.

3.1.3 Tradicionalni pohod po Emini romarski poti

Tradicionalni pohod po Emini romarski poti bomo izvedli v soboto, 27. junija 2015.

3.1.4 Novinarska konferenca

V letu 2015 bomo v jesenskem času izvedli novinarsko konferenco, kjer bomo predstavili naše dosežke in napovedali tradicionalni Praznik kozjanskega jabolka.

3.1.5 Sodelovanje na ekoloških in turističnih sejmih ter kulturnem bazarju

Pri promocijski dejavnosti sodelujemo z razvojnimi agencijami, TIC-i, centri zdraviliškega turizma, turističnimi agencijami in mediji. Pri predstavljanju parka na sejmih vedno bolj sodelujemo z ostalimi zavarovanimi območji Slovenije. Pri odločitvi o udeležbi na sejmu je najpomembnejši kriterij razmerje med stroški in učinkovitostjo dogodka.

Kozjanski park vsako leto kot član Skupnosti muzejev Slovenije sodeluje tudi na Kulturnem in Otroških bazarjih.

3.1.6 Objave v lokalnih medijih

Štajerski val, Posavski obzornik in časopis Oko so naši lokalni mediji s katerimi sklepamo letne pogodbe. V vsakem od naštetih časopisov zakupimo določeno število strani na katerih so objavljeni članki za katere izrecno želimo, da se pojavijo v lokalnih medijih in jih tudi sami pripravimo (glavnina vsebine člankov je vezana na Natura 2000 območja, ohranjanja biotske raznovrstnosti in obveščanja o dogodkih). Vse ostale objave naših dogodkov in objave o naši dejavnosti pa so brezplačne in jih mediji objavijo glede na zanimivost dogodka za javnost. S pogodbenimi odnosi lažje dosežemo nižje cene storitev.

3.1.7 Sodelovanje s knjižnicami

Nadaljevali bomo z organizacijo strokovnih in poljudnoznanstvenih predavanj in razstav v sodelovanju s knjižnicami zavarovanega in biosfernega območja, če bo možnost pa tudi širše.

Razdelitev nalog za izvajanje 3.1 naloge PRIORITETE II po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Dan muzejev	L. Zorenč	10		Izveden dogodek
Večer pod češnjo	N. F. Krašovic	30	200,00 € - lastna sredstva	Izveden dogodek
Tradicionalni pohod po Emini romarski poti	T. Zalokar	40	200,00 € - lastna sredstva	Izveden pohod
Novinarska konferenca	V. Slemenšek	10		Izvedena konferenca
Sodelovanje na ekoloških in turističnih sejmih ter Kulturnem in Otroških bazarjih	V. Slemenšek	170	500,00 € - lastna sredstva 500,00 € - občine	Predstavitve na sejmih (5)
Objave v lokalnih medijih	V. Slemenšek	50	3.400,00 € - lastna sredstva	Objavljeni prispevki (30)
Sodelovanje s knjižnicami	N.F. Krašovic	30		Gostujoči dogodki (3)
SKUPAJ		340		

3.2 Informacijsko-promocijska gradiva in publikacije

V skladu s finančnimi možnostmi načrtujemo izdajo zloženek, ki jim poide zaloga, eno številko časopisa Sožitje, splošnega delovnega lista za naravoslovne dneve, brošuro Natura 2000 v Kozjanskem parku. Ob odprtju info točke na gradu Podsreda, kjer bo predstavljena narava našega zavarovanega območja, bomo priložnostno izdali promocijsko gradivo, knjižne kazalke, trak za ključ, svinčnik z motivi narave.

Natisnili bomo Vodnik po bizeljskih pešpoteh v sodelovanju s Turističnim društvom Bizeljsko, KS Bizeljsko in Občino Brežice. Vodnik bomo izdali le v primeru, da pridobimo sponzorska sredstva, zato ta znesek ni prikazan v finančni opredelitvi.

Mesečno pripravljamo tudi elektronsko predstavitev narave Kozjanskega parka, ki jo posredujemo preko elektronskih medijev.

Razdelitev nalog za izvajanje 3.2 naloge PRIORITETE II po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Priprava in izdaja zloženek	V. Slemenšek	30	400,00 € - lastna sredstva	Izdaja zloženek (3)
Delovni list za naravoslovne dneve	M. Kunst	20	200,00 € - lastna sredstva	Natisnjen splošni delovni list
Brošura Natura 2000 v Kozjanskem parku	D. Klenovšek	100	1.000,00 € - lastna sredstva 1.000,00 € - MOP 900,00 € - Urad za Unesco	Natisnjena brošura
Priprava vodnika po pešpoteh Bizeljskega	V. Zakonjšek	40	4.000,00 € - sponzorska sredstva	Natisnjen vodnik
Priprava in izdaja časopisa Kozjanskega parka	B. Ploštajner	80		Izdana ena številka časopisa
Priprava prispevkov za različne medije	D. Klenovšek	70		Število prispevkov (30)
Razglednici Podsreda in Kozjanski park	V. Zakonjšek	10	500,00 € - občine	Natisnjeni razglednici
Promocijsko gradivo z motivi narave parka	V. Zakonjšek	40	300,00 € - lastna sredstva	Natisnjena knjižna kazalka, trakec za ključek in svinčnik
SKUPAJ		390		

3.3 Spletna stran**Vzdrževanje in posodabljanje spletnih strani**

Spletno stran Kozjanskega parka (www.kozjanski-park.si) bomo sprotno ažurirali.

Preko projekta »Od vijeglavke do soka« imamo vzpostavljeno spletno stran (www.travniski-sadovnjaki.si). Tudi to spletno stran urejamo sami oz. v sodelovanju s projektnimi partnerji.

Poleg tega smo eden od skrbnikov turističnega portala www.slovenia.info in sicer za območje Kozjanskega parka.

V letu 2011 smo vzpostavili zelo dobro obiskan Facebook-profil, ki ga redno dopolnjujemo s svežimi informacijami.

Razdelitev nalog za izvajanje 3.3 naloge PRIORITETE II po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Ažuriranje in posodabljanje spletne strani	V. Slemenšek	80		Število obiskovalcev spletne strani (30.000)
SKUPAJ		80		

3.4 Monitoring obiska**Spremljanje števila obiskovalcev**

Na objektih, kjer imamo voden obisk (Uprava parka, Grad Podsreda, Čerčkova -kolekcijski sadovnjak in drevesnica, Kolarjeva in Javerškova domačija, učne poti, naravne vrednote), mesečno spremljamo število obiskovalcev.

Razdelitev nalog za izvajanje 3.4 naloge PRIORITETE II po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Spremljanje števila obiskovalcev parka	V. Slemenšek	60		Št. obiskovalcev (15.000)
SKUPAJ		60		

3.5 Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanja javnosti

Ker Kozjanski park prvenstveno krepi svoje naloge na področju izvajanja nalog za zagotavljanje ugodnega stanja v Natura 2000 območjih, se obseg dela zaposlenih na področju razstavne dejavnosti in organizacije glasbenih seminarjev krči, prav tako obseg sredstev, namenjenih tej dejavnosti.

Obseg dela se je posledično povečal na prioriteti I-Varstvene, upravljalvske in nadzorne naloge, kjer opravimo več kot 60% svojega dela. Grad Podsreda kot upravljavec potrebujemo za uveljavljanje parkovnih načel, saj je objekt tekom leta zelo dobro obiskan. Razstave različnih avtorjev so vse bolj vezane na motiviko iz narave, v gradu nastaja tudi parkovno informacijsko središče (seznanjanje z osnovnimi naravovarstvenimi pojmi in parkovnimi vsebinami), ki se bo prostorsko širilo v smislu ustvarjanja večjega in pomembnejšega naravovarstvenega informacijskega središča. S Prirodoslovnim muzejem Slovenije se dogovarjamo, kako bi lahko določene razstave preselili v naše prostore.

Glasbene seminarje v Kozjanskem parku izvajamo že več kot 20 let in so zelo prepoznani v celotni Sloveniji in tudi izven naših meja. To prispeva k promociji in seveda tudi prepoznavnosti Kozjanskega parka kot celote, saj vse udeležence vedno seznanimo tudi z naravnimi vrednotami v parku. O glasbenem poletju je veliko zapisanega tudi v različnih medijih, kjer je vedno omenjeno tudi zavarovano območje. Celotni strošek glasbenega poletja je pokrit iz kotizacij udeležencev.

3.5.1 Razstavna dejavnost

Z našo razstavno dejavnostjo dvigujemo stopnjo poznavanja in prepoznavnosti zavarovanega območja ter izobražujemo in ozaveščamo prebivalce in obiskovalce zavarovanega območja.

Razdelitev nalog za izvajanje 3.5.1 naloge PRIORITETE II po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Razstavna dejavnost	N.F. Krašovic	250	2.000,00 €- lastna sredstva	Dogodki(5)
SKUPAJ		250		

DELEŽ UR PRIORITETE II

	VSEBINSKI SKLOPI PRIORITETE II	ŠTEVILO UR	DELEŽ UR/CELOTO
	PRIORITETA II		
1.	Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev	3.500	16,34%
2.	Nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje zavarovanih območij, razvijanje informacijskih centrov, opazovališč ter druge dodatne infrastrukture za obiskovalce	1.000	4,67%
3.	Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanje javnosti	1.120	5,23%
	SKUPAJ PRIORITETA II	5.620	26,24%

PRIORITETA III: RAZVOJNE NALOGE

1 USMERJANJE IN SPODBUJANJE TRAJNOSTNE RABE NARAVNIH VIROV IN DRUGIH RAVNANJ V ZAVAROVANIH OBMOČJIH

Z izvajanjem projektnih dejavnosti prispevamo k lažjemu uveljavljanju parkovnih načel, ugodnemu stanju Natura 2000 vrst in habitatov, trajnostnega razvoja in rabe naravnih virov v zavarovanem in biosfernem območju.

Naložene naloge bomo izvajali v okviru naslednjih operativnih ciljev:

1.1 Projekt v izvajanju

1. Izkoriščanje potencialne biomase v EU parkih »BIOEUPARKS«

- Projekt je bil prijavljen v okviru IEE Program (Intelligent Energy Europe).
- Vodilni partner je Okoljska organizacija Legambiente iz Italije, poleg njega pa je v projekt vključenih še devet partnerjev in sicer iz Italije, Madžarske, , Avstrije, Slovenije in Nemčije.- Projekt se je začel izvajati 1. aprila 2013 in bo trajal šestintrideset mesecev.
- Cilj projekta je skozi različna mednarodna srečanja raziskati in ustvariti optimalne pogoje za izkoriščanje biomase v naravnih parkih Evrope.

Vrednost celotnega projekta: 1.499.241,00 €

Vrednost projekta za JZ KP: 105.766,00 €

Predvideni izdatki za 2015: 30.000,00 €

Potrebna lastna udeležba 2015: 7.500,00 €

Strošek dela v letu 2015: 26.000,00 €

Strošek blaga in storitev 2015: 4.000,00 €

V okviru projektnih dejavnosti se bo v naravnih parkih določila količina porabe lesne biomase za energetske potrebe in sicer na način, da ne bo ogrožen trajnostni razvoj zavarovanih območij in da izkoriščanje ne bo vplivalo na zagotavljanje ciljev varstva narave. Rezultati projektnih aktivnosti bodo predstavljeni tudi drugim zavarovanim območjem.

1.2 Pripravljeni in oddani projektni predlogi

1.2.1 KOZGRASS

Upravljanje in spremljanje biotske pestrosti suhih travniških habitatov Kozjanskega parka s pomočjo ukrepov za njihovo ohranjanje in obnovo.
(Norveški mehanizem)

V sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije, Univerzo v Mariboru, Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije - Zavod Celje, EGEA - Zavodom za naravo, Norwegian Forest and Landscape Institute smo pripravili projektni predlog "Upravljanje in spremljanje biotske pestrosti suhih travniških habitatov Kozjanskega parka s pomočjo ukrepov za njihovo ohranjanje in obnovo - KOZGRASS" v okviru Programa Finančnega mehanizma EGP 2009–2014 (Norwaygrants). Rezultate projekta še pričakujemo.

1.2.2 Projekt PAMP

V sodelovanju z Regionalnim centrom za okolje iz Ljubljane (REC), Regionalnim centrom za zaščito okoliša iz Hrvaške (REC) in Ekoregijo Velika Gorica smo prijavi projekt z naslovom Partnersko upravljanje zavarovanih območij – izmenjava izkušenj upravljanja zavarovanih območij v Donavski regiji - PAMP. Vodilni partner je Regionalni center za zaščito okoliša Hrvaška. Projekt je prijavljen v okviru programa START – Danube Region Project Found. Naša naloga v projektu bo promocija lokalnega in regionalnega trajnostnega razvoja in trajnostnega upravljanja ter predstavljanja tipičnih ekosistemov in krajine.

1.2.3 Javni razpis za sofinanciranje projektov promocije lokalnih kmetijskih in živilskih proizvodov 2014 - 2015

Prijavili smo se na Javni razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Rezultate pričakujemo.

1.2.4 LIFE BIONIC - Bionični model za dejavnosti za prilagajanje na podnebne spremembe v naravnih parkih

Glavni cilj projekta je podpreti revitalizacije v naravnih parkih z upoštevanjem zakonodaje o podnebnih spremembah. Vodilni partner je Lokalna energetska agencija Spodnje Podravje. Kozjanski park je pridružen upravičenec.

Rezultate projekta še pričakujemo.

1.3 Priprava novih projektnih predlogov

V letu 2015 bomo spremljali različne razpise nove finančne perspektive s posebnim poudarkom na razpisih s področja Nature 2000 in Progama razvoja podeželja. Udeležba s projekti (ali partnerstvom) na razpisih bo odvisna od parkovnih ciljev in interesov, vsebine razpisa in seveda finančnih možnosti zagotavljanja lastne udeležbe.

V letošnjem letu so stekli dogovori o sodelovanju pri projektu SAVA RIVER PARKS, financerja EURONATUR. Dogovor je, da TNP obdela izvirske in začetni tok reke Save, KP Ljubljansko barje in Notranjski regijski park srednji tok, Kozjanski park pa spodnji tok reke Save v državi. Glavni partner naj bi bil KP Lonjsko polje. Vsebina projekta je v pregledu stanja in opredelitvi naravnih vrednot vrednih ohranitve. V letu 2015 bo sodelovanje formalizirano, predvideva se sodelovanje 17 različnih inštitucij iz treh držav.

Razdelitev nalog za izvajanje prve naloge PRIORITETE III po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Izkoriščanje potencialne biomase v EU parkih »BIOEUPARKS«	M. Kunst	10	7.500,00 € - lastna sredstva 22.500,00 € - IEE Program	Izvedene aktivnosti v skladu s projektom

Pripravljeni in oddani projektni predlogi	T. Zalokar	20		Sprejeti projektni predlogi
Priprava novih projektnih predlogov	T. Zalokar	200		Pripravljeni novi projektni predlogi
SKUPAJ		230		

2 RAZVIJANJE BLAGOVNIH ZNAMK ZAVAROVANIH OBMOČIJ ZA PRIDELKE IN IZDELKE IZ ZAVAROVANIH OBMOČIJ

Od leta 2013 imamo kolektivno blagovno znamko Sožitje-Kozjanski park, katere pravico rabe ob Prazniku kozjanskega jabolka podelimo upravičencem. Do sedaj smo pravico rabe kolektivne blagovne znamke podelili šestim upravičencem.

Razdelitev nalog za izvajanje druge naloge PRIORITETE III po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Podelitev kolektivne blagovne znamke	V. Slemenšek	30		Podeljena kolektivna znamka upravičencem (3)
SKUPAJ		30		

3 SODELOVANJE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI, POMOČ LOKALNEMU PREBIVALSTVU PRI PRIDOBIVANJU PROJEKTHNIH SREDSTEV

Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi je ena od nalog, ki nam jo posebej nalaga 133. člen Zakona o varstvu narave in sicer pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij.

Z lokalnimi skupnostmi bomo v okviru možnosti sodelovali tudi pri pripravi projektnih predlogov, ki bodo namenjeni predvsem trajnostnemu razvoju zavarovanega območja.

V letu 2015 bomo sodelovali pri organiziranju lastnikov gozdov v združenje, ki je pomembno s stališča lažjega uveljavljanja naravovarstvenih smernic v sicer izredno lastniško razdrobljenih gozdovih v parku. Poenotenje pretoka informacij je pomembno tudi za kvalitetnejše gospodarjenje z zasebnimi gozdovi in nenazadnje tudi za doseganje boljših poslovnih rezultatov gospodarjenja v zasebnih gozdovih. Pri ustanavljanju društva sodelujemo z Zavodom za gozdove Slovenije in Kmetijsko gozdarsko zbornico. Koncem leta 2014 smo vzpostavili stik s predsednikom Zveze društev lastnikov gozdov Slovenije, ki nam je ponudil pomoč pri organiziranju Kozjanskega društva lastnikov gozdov v letu 2015. Težava je najti primerno osebo, ki bo društvo lastnikov gozdov vodila (neplačano volontersko delo).

Ekološkim pridelovalcem in predelovalcem hrane bomo pomagali pri ustanavljanju organizirane mreže za prodajo produktov.

Nadaljevali bomo sodelovanje s številnimi društvi, ki delujejo znotraj zavarovanega in biosfernega območja.

Sodelovanje z društvi

Kot je že navada sodelujemo s predstavniki različnih društev, ki delujejo na območju parka. Redno se udeležujemo njihovih občnih zborov, jim pomagamo pri izbranih projektih v obliki strokovnega dela, svetovanja, usmerjanja osveščanja, predvsem na področju naravne in kulturne dediščine. Tako bomo to delo nadaljevali tudi v letu 2015. Tako bomo sodelovali s TD Bizeljsko - Sekcija za varstvo naravne in kulturne dediščine, Muzejsko društvo Kozje, KD in TD Lesično-Pilštanj, Planinsko društvo Podčetrtek, Društvo steklarjev Slovenije, TD Podsreda,....

Razdelitev nalog za izvajanje tretje naloge PRIORITETE III po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev	T. Zalokar	250		Pripravljeni in oddani projektni predlogi
Iniciacija in pomoč pri ustanovitvi Kozjanskega društva lastnikov gozdov	N.F. Krašovic	20		Ustanovljeno društvo

Vzpostavljanje mreže za prodajo produktov	T. Zalokar	50		Delovna srečanja (3)
Sodelovanje z društvi	V. Zakonjšek	120		Delovna srečanja in svetovanja v sodelovanju z člani društev (15)
SKUPAJ		440		

4 NALOGE ZA VKLJUČEVANJE ZAVAROVANEGA OBMOČJA V TURISTIČNO PONUDBO TER SPODBUJANJA NARAVI PRIJAZNEGA TURIZMA

Turizem je tudi v območju Kozjanskega parka pomembna gospodarska panoga. Na obrobju zavarovanega območja so večji centri stacionarnega zdraviliškega turizma (Terme Olimia, Čateške toplice, Thermansko Laško, Rimske toplice, Terme Rogaška, Terme Paradiso Dobova), kjer je Kozjanski park pomembna dodana vrednost turističnemu gospodarstvu.

Dobro sodelovanje z LTO Podčetrtek, RA Sotla, RA Kozjansko, Deželo Celjsko in drugimi deležniki v turizmu je pomembno zlasti z vidika usmerjanja in informiranja obiskovalcev zavarovanega območja.

Z vsemi deležniki v turizmu bomo nadaljevali s skupaj pripravljenimi programi za obiskovalce in si v svoji trženjsko-promocijski strategiji prizadevali za krepitev zavesti o nujnosti ohranjanja naravnega okolja.

V okviru federacije Europarc in ob sodelovanju z WWF bomo nadaljevali z aktivnostmi glede pridobivanja Charter for Sustainable Tourism. K pridobivanju certifikata bomo pristopili samo v primeru pridobitve finančnih sredstev za takso od MOP, MG ali WWF. Charter for Sustainable Tourism je izredno pomemben razvojni dokument, ki usmerja razvoj turizma v območju v okolju prijazne oblike dejavnosti. Pridobivanje certifikata je trajnejši proces, ki vključuje intenzivno sodelovanje z lokalnimi dejanskimi in potencialnimi turističnimi ponudniki pri oblikovanju trajnostne turistične ponudbe območja. Tak proces tudi krepi vlogo zavarovanega območja v prostoru, sodeč po izkušnjah zavarovanih območij, ki so certifikat že pridobile.

4.1 Glasbeno poletje

Glasbeno poletje na gradu Podsreda ima v Kozjanskem parku že dolgoletno tradicijo, saj ga bomo v letu 2015 izvedli že enaindvajsetič in je v lokalnem okolju postalo že nepogrešljiva stalnica, ki popestri poletne mesece tako za lokalno prebivalstvo kot za obiskovalce zavarovanega območja. Glasbeni seminarji so namenjeni izobraževanju in so hkrati kulturna ponudba lokalnemu prebivalstvu in obiskovalcem. Seminarje spremljajo uvodni koncerti profesorjev seminarja in zaključni koncerti slušateljev seminarja.

Pri glasbeni dejavnosti sodelujemo z umetniškim vodjem programa Andrejem Zupanom, ki deluje kot profesor klarineta na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana in kot docent za klarinet na Akademiji za glasbo v Ljubljani ter z Glasbenimi šolami znotraj Slovenije in Hrvaške.

Celotni programski stroški glasbenega poletja se pokrijejo s prejetimi kotizacijami udeležencev seminarjev.

Razdelitev nalog za izvajanje četrte naloge PRIORITETE III po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Naloge za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter	V. Slemenšek	50	300,00 € - MOP	Skupne akcije z deležniki (3)

spodbujanja naravi prijaznega turizma				
Charter for Sustainable Tourism	B. Ploštajner	80	5.000,00 € - MOP/MG/WWF	izvedene potrebne aktivnosti za pridobitev Charterja
Glasbeno poletje	V. Slemenšek	250		Izvedeni seminarji (5)
SKUPAJ		380		

5 OBNAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE NEPREMIČNIN V UPRAVLJANJU ZAVAROVANEGA OBMOČJA

Naložene naloge bomo opravljali v okviru naslednjega operativnega cilja:

5.1 Izvajanje aktivnosti za gospodarno upravljanje z nepremičninami

JZ KP upravlja z nekaj objekti oziroma stavbami, med katerimi jih je nekaj znotraj posameznih kulturno–dediščinskih oziroma spomeniških kompleksov:

- Uprava Kozjanskega parka: objekti v lasti zavoda, potrebna nujna vzdrževalna dela, potrebna energetska sanacija, ureditev dostopa za osebe s prilagojenimi potrebami,
- Slovensko-bavarska hiša z gospodarskim objektom: v najemu za potrebe sadjarskega centra, razstavnih dogodkov, delavnic, knjižnice in prenočitvenih kapacitet, potrebna posodobitev linije za proizvodnjo soka,
- Adamičeva hiša: objekt v lasti, potreben temeljite obnove, možna menjava ali odprodaja, objekt primeren za sadjarski center,
- Trebče (Kolarjeva domačija): objekt v upravljanju, naravoslovna učilnica, potrebna dopolnitev opreme,
- Križev pot na Stare svete gore nad Podsredo: parcela kupljena s sredstvi JZ KP, lastništvo v postopku urejanja,
- Grad Podsreda: kompleks objektov gradu Podsreda v upravljanju, v prvi polovici leta 2015 predmet celovite obnove, obnovo vodi lastnik gradu Občina Kozje,
- Podeželski dvorec Kozje: objekt v lasti, primeren za oddajo v najem,
- Čerčkova domačija v Zaravnem: objekta in zemljišče v lasti, gospodarski objekt predviden za obnovo, stanovanjski objekt primeren za rušitev in nadomestno gradnjo,
- Stanovanjska hiša v Bistrici ob Sotli (nekdanja uprava parka): objekt v lasti, predvidena menjava za nepremičnino v Podsredi,
- Fiketova domačija v Lesičnem: objekt v lasti, predvidena prodaja ali rušitev objekta,
- Javerškova domačija v Podsredi: objekt v lasti, predvidena osnovna vzdrževalna dela.

Poslovne stavbe in gospodarske objekte v lasti ali upravljanju JZ KP bomo redno vzdrževali tudi s pomočjo delavcev, zaposlenih preko javnih del.

V letu 2015 pričakujemo zaključek postopka dražbe nekaterih nepremičnin v trgu Podsreda. Na dražbi je tudi njiva neposredno pod upravno stavbo, katero nujno potrebujemo za razvoj drevesničarstva starih sadnih sort. Skozi uveljavljanje predkupne pravice sodelujemo na dražbi.

Razdelitev nalog za izvajanje pete naloge PRIORITETE III po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Urejanje dokumentacije v zvezi z nepremičninami	N.F. Krašovic	40		Prodana nepremičnina
Izvedba nujnih vzdrževalnih	T. Preskar	900	1.500,00 € -	Izvedena vzdrževalna

del na objektih, ki so v lasti in upravljanju JZ KP			lastna sredstva 3.000,00 € - MOP	dela na objektih (5)
SKUPAJ		940		

6 URESNIČEVANJE CILJEV VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE IN DRUGIH JAVNIH INTERESOV V SKLADU S PREDPISI IN NAČRTI UPRAVLJANJA

Kozjanski park je prostor prepleta naravne in kulturne dediščine. Prioritetna naloga zavarovanega območja je skrb in upravljanje z naravno dediščino, s kulturno dediščino pa se ukvarja kadar se vsebine prepletajo, ali pa je možno objekte kulturne dediščine vključiti v naravovarstvena prizadevanja.

Cilje varstva kulturne dediščine bomo uresničevali z aktivnim sodelovanjem ZVKDS, s sodelovanjem z zainteresiranimi raziskovalci kulturne dediščine in z vzdrževanjem stikov z lokalnimi skupnostmi (informiranje o kulturni dediščini lokalnega prebivalstva, predavanja, članki).

Cilje varstva kulturne dediščine uresničujemo tudi skozi nego krajine, osnovna vzdrževalna dela na objektih kulturne dediščine v upravljanju zavoda in z izobraževalnimi aktivnostmi.

V letu 2015 pripravljamo razširitev predstavitve zgodovine sadjarstva na področju Kozjanskega parka, ki bo nadgradila naše vedenje o travniških sadovnjakih, vključili se bomo tudi v aktivnosti ob 500 letnici kmečkih uporov, ki so sestavni del zgodovine območja parka.

Po zaključku mednarodnega projekta HISTCAPE smo se dogovorili za koncept rabe kulturne dediščine za potrebe sodobnih naravovarstvenih projektov (raba kulturno dediščinskih objektov za potrebe izvajanja naravovarstvenih aktivnosti).

Razdelitev nalog za izvajanje šeste naloge PRIORITETE III po zaposlenih je:

Naloga	Nosilec naloge	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine	L. Zorenč	300	100,00 € - lastna sredstva	Razstava o sadjarstvu, članka (2)
Sodelovanje s strokovnimi združenji in društvi	N. F. Krašovic	176		Sodelovanja (3)
SKUPAJ		476		

7 UPRAVLJANJE S KADRI

7.1 Upravljanje s kadri

V JZ KP na podlagi kadrovskega načrta Vlade in MOP-a zmanjšujemo število redno zaposlenih. Koncem leta 2012 se je redno upokojila ena uslužbenka. Leto 2014 smo pričeli z 18 zaposlenimi. V leto 2015 vstopamo s 17 zaposlenimi.

V skladu z določili pravilnika o naravovarstveno-nadzorni službi bomo v letu 2015 opremili javne uslužbenke z zaščitnimi delovnimi oblekami v skladu z določili internega pravilnika. Opremljanje uslužbencev z delovnimi oblekami poteka postopno in v skladu s finančnimi možnostmi.

Na Zavod za zaposlovanje, območna služba Celje bomo prijavi program za sofinanciranje javnih del za:

- dve osebi za obdobje enajst mesecev na programu Ohranjanje in varovanje kulturne krajine, gozdov, obnove vasi ter
- eno osebo za obdobje deset mesecev na programu Pomoč v muzejih, galerijah in arhivih.

Dela, ki jih bodo opravljale vključene osebe v programu Ohranjanje in varovanje kulturne krajine, gozdov, obnove vasi:

- pomoč pri obnovi travniških sadovnjakov
- pomoč pri vzdrževanju infrastrukture regijskega parka
- pomoč pri ohranjanju značilnosti tradicionalnih krajin
- pomoč pri urejanju tematskih poti
- izvajanje ukrepov proti zaraščanju

Dela, ki jih bo opravljala vključena oseba v programu Pomoč v muzejih, galerijah in arhivih:

- pomoč pri pripravi razstav in drugih dogodkov izvedenih v kozjanskem parku
- pomoč pri izvajanju pedagoških programov
- pomoč pri urejanju gradiva
- pomoč pri informiranju obiskovalcev
- pomoč pri nadzoru gibanja obiskovalcev v razstavnih prostorih

Razdelitev nalog za izvajanje 7.1 naloge PRIORITETE III po zaposlenih je:

Naloga	Zaposleni na nalogi	Število ur	Programski stroški	Kazalniki
Organiziranje in vodenje programa javnih del	V. Slemenšek	120	27.000,00 € - Zavod za zaposlovanje + 3.000,00 € - občina Kozje 7.000,00 € - lastna sredstva	3 javni delavci
Zaščitne delovne obleke	T. Preskar	40	1.000,00 € - MOP	Nakup delovnih oblek
SKUPAJ		160		

7.2 Izobraževanje delavcev Kozjanskega parka

Izobraževanje zaposlenih v JZ KP se bo izvajalo z udeležbo na strokovnih srečanjih, seminarjih, delavnicah ter spremljanjem strokovne literature in revij. Prioriteto imajo izobraževanja, ki bodo zastonj, oz. cenovno dostopna. Če bodo tovrstna izobraževanja organizirana in cenovno dostopna, se bomo udeležili izobraževanja za naravovarstvene nadzornike, pedagoško andragoških tečajev, tečajev za mentorje, tečajev javnega nastopanja, seminarjev za računovodske delavce, ipd.

Direktor se bo udeležil enega izobraževanja s področja vodenja.

Izobraževanja so sestavni del nalog znotraj posameznih prioritiet.

V primeru odobritve projekta prijavljenega na norveški mehanizem smo predvideli eno projektno zaposlitev za vodenje projekta.

V letu 2015 predvidevamo največ tri avtorske/podjemne pogodbe za potrebe izvajanja I. prioritete programa dela. Gre za avtorske/podjemne pogodbe z zunanjimi izvajalci inventarizacije in monitoringa naravovarstveno pomembnih vrst.

DELEŽ UR PRIORITETE III

	VSEBINSKI SKLOPI PRIORITETE III	ŠTEVILO UR	DELEŽ UR/CELOTO
	PRIORITETA III		
1.	Usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih	230	1,07%
2.	Razvijanje blagovnih znamk zavarovanih območij za pridelke in izdelke iz zavarovanih območij	30	0,14%
3.	Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev	440	2,06%
4.	Naloga za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanja naravi prijaznega turizma	380	1,77%
5.	Obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin v upravljanju zavarovanega območja	940	4,39%
6.	Uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov v skladu s predpisi in načrti upravljanja	476	2,22%
7.	Upravljanje s kadri	160	0,75%
	SKUPAJ PRIORITETA III	2.656	12,40%

Tabela 1: Kadrovski načrt

1. Zaposleni, ki jih financira MOP	I. – IV. TR	V. TR	VI. TR/ VII/1	VII/ 2 TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
1. Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2014 (a+b)	1	4	2	8	2		17
a) Št. zaposlenih za določen čas	/	/	/	/	1- direktor		1
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	1	4	2	8	1		16
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom		1					1
Število napredovanj v plačne razrede	/	2	/	/	/		2
Število premestitev	/	/	/	/	/		/
Število upokojitev	/	/	/	/	/		/
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	/	/	/	/	/		/
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi	/	/	/	/	/		/
2. Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, navedite vir: tržna dejavnost, projektno delo itd.	2 Javna dela		1 Javna dela				3
3. Skupaj število zaposlenih na dan 31. 12. 2014 (1+2)	2	5	3	8	2		20

Tabela 2: Kadrovski načrt-vir financiranja

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 01.01.2015	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 01.01.2016
1. Državni proračun	16,68	16,68
2. Proračun občin	/	/
3. ZZZS in ZPIZ	/	/
4. Sredstva EU vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	0,32	0,32
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	/	/
6. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)	/	/
7. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	/	/
8. Sredstva za financiranje javnih del	/	/
9. Namenska sredstva, iz katerih se v celoti zagotavlja financiranje stroškov dela zaposlenih, in sicer mladih raziskovalcev, zdravnikov pripravnikov in specializantov, zdravstvenih delavcev pripravnikov in zdravstvenih sodelavcev pripravnikov ter zaposlenih na raziskovalnih projektih	/	/
Skupno število zaposlenih od (1. do 9. točke)	17	17
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 6	16,68	16,68
Skupno število zaposlenih pod točkami 4, 5, 7, 8 in 9	0,32	0,32

Tabela 3: Načrt stroškov dela

Načrtovani stroški dela	SKUPAJ FN 2015	Sredstva MOP 2015	Drugi viri sredstev 2015	Skupaj sredstva 2015	Dejavnost na trgu 2015	Delež MOP v %
	1	2	3	4=2+3	5=1-4	
a) plače in dodatki+ drugi del ¼ plačnih nesorazmerij	390.870,39	326.081,56	39.542,82	365.624,38	25.246,01	83,42
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih	0	0	0	0	0	
b) regres za letni dopust	8.341,85	5.974,40	2.367,45	8.341,85	0	71,62
c) povračila in nadomestila +obresti drugega dela ¼ plačnih nesorazmerij	36.684,22	29.696,17	3595,00	33.291,17	3.393,05	80,95
d) sredstva za delovno uspešnost	0	0	0	0	0	
e) sredstva za nadurno delo	0	0	0	0	0	
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnost itd.)	433,13	433,13	0	433,13	0	100,00
SKUPAJ 1. (a+b+c+d+e+f)	436.329,59	362.185,26	43.137,82	405.323,08	31.006,51	83,01
g) Skupaj bruto plače (a+d+e)	390.870,39	326.081,56	39.542,82	365.624,38	25.246,01	83,42
h) Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+f)	45.459,20	36.103,70	3595,00	39.698,70	5.760,50	79,42
i) Skupaj prispevki, davek premije ZVPSJU (j+k)	62.023,41	53.319,74	6.362,18	59.681,92	2.341,49	85,97
SKUPAJ 2. (g+h+i)	498.353,00	415.505,00	49.500,00	465.005,00	33.348,00	83,38
j) prispevki +prispevki drugega dela ¼ plačnih nesorazmerij	61.255,35	52.551,68	6.362,18	58.913,86	2.341,49	85,79
k) premije pokojninskega zavarovanja	768,06	768,06	0	768,06	0	100,00
struktura virov financiranja stroškov dela v %						

Načrtovani stroški dela skupaj znašajo 498.353,00 € (415.505,00 € MOP in 82.848,00 € drugi viri):

- redne plače 422.211,84 € (MOP 415.505,00 € in Kozjanski park 6.706,84 € iz prihodkov za izvajanje javne službe iz nejavnih virov)
- javna dela 37.000,00 € (27.000,00 € Zavod za zaposlovanje, 3.000,00 € občina Kozje in 7.000,00 € Kozjanski park iz prihodkov za izvajanje javne službe iz nejavnih virov)
- projektne plače 26.000,00 € (19.500,00 € projektna sredstva, 6.500,00 € Kozjanski park iz prihodkov za izvajanje javne službe iz nejavnih virov)
- odprava drugega dela ¼ plačnih nesorazmerij 13.141,16 € (Kozjanski park iz prihodkov za izvajanje javne službe iz nejavnih virov)

Tabela 4: Sistemiziranost delovnih mest (DM)

Naziv DM	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku	Število zasedenih DM na dan 31. 12. 2014	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2015	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2016
Direktor	1	1	1	1
Naravovarstveni svetnik	3	3	3	3
Višji naravovarstveni svetovalec	7	6	6	6
Naravovarstveni svetovalec	1	0	0	0
Naravovarstveni sodelavec III	2	0	0	0
Naravovarstveni nadzornik IV	1	1	1	1
Naravovarstveni nadzornik V	1	1	1	1
Finančnik VII/1	1	1	1	1
Knjigovodja VII/1	1	0	0	0
Samostojni strokovni delavec V	1	0	0	0
Tajnica V	1	1	1	1
Vodnik v zavarovanem območju	3	2 (od tega 1 javna dela)	2 (od tega 1 javna dela)	2 (od tega 1 javna dela)
Tehnični delavec V(I)	1	1	1	1
Čistilka II	1	1	1	1
Delavec za preprosta dela I	2	2 javna dela	2 javna dela	2 javna dela
Skupaj	27	20	20	20

7.3 Preglednica porabe ur vseh zaposlenih v JZ KP

Naziv DM	Število sistemiziranih DM	Število efektivnih ur
Direktor	1	1760
Naravovarstveni svetnik	3	5320
Višji naravovarstveni svetovalec	6	10680
Naravovarstveni nadzornik IV	1	1816
Naravovarstveni nadzornik V	1	1816
Finančnik VII/1	1	1800
Tajnica V	1	1832
Vodnik v zavarovanem območju	1	900
Tehnični delavec V(I)	1	1784
Čistilka II	1	1816
Skupaj	17	29.524

7.4 Delež porabe ur po vsebinskih sklopih

VSEBINSKI SKLOPI	ŠTEVILO UR	DELEŽ UR
PRIORITETA I	13.140	61,36%
Izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov varstva narave	5.372	
Priprava upravljaljskih dokumentov	1.188	
Izvajanje neposrednega nadzora v naravi	2.880	
Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst ter za ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot	540	
Spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju vključno s populacijami invazivnih in drugih tujerodnih vrst ter izvajanje potrebnih ukrepov	1630	
Sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilje zavarovanega območja	500	
Sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave in ostalimi zavarovanimi območji	990	
Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	40	
PRIORITETA II	5.620	26,24%
Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev	3.500	
Nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje zavarovanih območij, razvijanje informacijskih centrov, opazovališč ter druge dodatne infrastrukture za obiskovalce	1.000	
Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanje javnosti	1.120	
PRIORITETA III	2.656	12,40%
Usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih	230	
Razvijanje blagovnih znamk zavarovanih območij za pridelke in izdelke iz zavarovanih območij	30	
Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev	440	
Naloge za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanja naravi prijaznega turizma	380	
Obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin v upravljanju zavarovanega območja	996	
Uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov v skladu s predpisi in načrti upravljanja	420	
Upravljanje s kadri	160	
SKUPAJ	21.416	100%